

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 167. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897-1932.

Szombat, 1936. július 25.

Locarno körül

A francia nagykövét, a belga követ és az angol ügyvivő ma délelőtt megjelentek a német külügyminiszteriumban, hogy a német kormányt tájékoztassák a londoni értekezleten elfogadott határozatokról. Ugyanezkor a három diplomata átnyújtotta a német kormány számára az öthatalmi értekezlet későbbi időpontban tartandó megbeszéléseire szóló meghívót.

Az egész francia sajtó meglepedését fejezi ki, hogy a háromhatalmi értekezlet eredményes volt. A Figaro megállapítja, hogy Franciaország végleg elfogadta azt a közvetítő javaslatot, hogy Németországgal megbeszéléseket folytasson. Brüsszelben különösen jó hatást tett ez a körülmény, mert így remény van arra, hogy a középeurópai hatalmak is bekapcsolódhatnak a locarnói megegyezésbe. Mert így az elkövetkezendő brüsszeli konferencia nem nagyhatalmak megállapodása lesz a kisállamok rovására.

A Petit Journal örömet fejezi ki, hogy nem a négyhatalmi politikának követését határozták el. Így egyetlen érdekelt állam sem került hátrányos helyzetbe és a jövő tárgyalásokból Franciaország barátait, a kisanant-államokat sem kapcsolhatják ki. Ugyanez a helyzet Szovjetországgal szemben is fennáll.

A budapesti katasztrófia

A budapesti főkapitányságon egész délelőtt folytatták a Rákóczi-uti házbeomlás ügyében a kihallgatásokat. Beigazolódtott a kihallgatások alkalmával, hogy Halom István bankigazgató több ízben megkérdezte a szakértőket, hogy nincs-e szükség sürgős intézkedésekre a ház körül. A mérnökök válasza az volt, hogy közvetlen veszedelemtől nem kell tartani. Azt a levelet, amelyet Salzer Henrik, a ház egyik lakója írt, amelyben a ház sürgős javítását kérte, megtalálták, lefoglalták és átadték az ügyészségre. A rendőrség délelőtt 11 órakor őrizetbe vette Quittner Ervin műépítész, aki a Rákóczi-uti halálház átépítését véggezte. Benke Imre rendőrőrszemet pedig, aki élete veszélyeztetésével a járőreket visszattartotta a beomlás pillanatában és ezzel nagyobbarányu katasztrófának vette elejét, a rendőrfőkapitány kitüntetésre terjesztette fel. Felmerült a délután folyamán az a gyanu is, hogy a katasztrófát egy oxigén-palack felrobbanása idézte elő. Az egyik erkély vasrudját ugyanis autogén-heggesztővel forrasztották és ennél a munkánál oxigént használtak. Nem lehetetlen, hogy ez az oxigénpalack felrobbant és ez indította meg az amugyis omladozó ház beomlását.

A hatóságok egyébként tisztáznák akarják, hogy a házban levő cukorkaüzlet legutóbb történt átalakítása közben nem történt-e mulasztások és tisztázni kell azt is, hogy az évekkel ezelőtti történet emeletráépítésnél nem volt-e hibás az építkezés. Ma délben újabb helyszíni szemlét tartottak az ügyészség vezetésével és ennek eredményétől teszik majd függővé, hogy az őrizetben tartottakat szabadlábra helyezik-e. A délelőtti kihallgatások során valószínűvé vált, hogy több halálos áldozat már nem lesz, mert az a négy ember, akikről azt hitték, hogy a beomlás következtében életüket veszítették, délelőtt jelentkeztek a rendőrségen. A romokat különben 24 óra alatt teljesen eltávolítják a szerencsétlenség színhelyéről.

Mára várható Madrid eleste

Allítólag meggyilkolták a menekülő Quiroga volt miniszterelnököt — Intézkedések a diplomaták és a külföldi alattvalók érdekében —

Fegyverrel segíti a madridi kormányt Franciaország

GIBRALTÁRBÓL jelentik: A spanyol kormánycsapatok és a felkelők seregei Madrid körül farkas-szemét néznek egymással. A kormány állandóan bizakodó jelentéseket küld világgá, míg a felkelők azt állítják, hogy csapataiknak nagy része még nem érkezett meg a kijelölt helyekre, de az előrehaladást nem szüntették be, hanem az tervszerűen történik meg. Szerintük a spanyol főváros sorsa meg van pecsételve és Madrid eleste ma, vagy holnapra várható.

Táviratok a kormánycsapatok vereségéről

A madridi diplomáciai képviselők épületei két nap óta teljesen el vannak zárva a külvilágtól. A francia nagykövetség épületében igen sok francia alattvaló kapott menedéket. Nagyon aggodnának azonban a san-sebastiani külképviseletek sorsáért. Ma Algazirasból újabb külföldi menekülő csoport érkezett Gib-

Angliában nagy aggodalommal figyelik a spanyol eseményeket és

a kormány mindent megtett, hogy a Spanyolországban lévő angol alattvalók élet- és vagyonbiztonságát megőrizték. Hír szerint a spanyol kormánycsapatok csütörtökön Madridtól északra súlyos vereséget szenvedtek és rendetlen futásban özönlenek vissza.

A Daily Mail szerint Madrid sorsa meg van pecsételve és elfoglalása most már csak órák kérdése. A spanyol fővárosban egyre inkább a szélső baloldali elemek kerekednek felül. A szocialista milícia lefoglalta a madridi főnemesség palotáit, köztük Alba herceg és Miranda herceg káprázatosan berendezett kastélyait is és ezekben kommunista főhadiszállásokat és vörös ifjusági egyesületeket rendeztek be.

Gibraltári jelentések szerint Badajozt a kommunisták elfoglalták és husz földbirtokost odaégették a felgyújtott templomokban. Llano tábornok, a felkelők egyik vezére, büntető expedíciót küld ellenük. Barcelonában irreguláris csapatok minden templomot és kolostort felgyújtottak.

Párisi jelentés szerint Cadiz város ismét a felkelők kezére jutott. A kikötőben horgonyzó kormányhű cirkáló megadta magát. A cirkáló legénységét tisztjeik legyilkolása miatt kivégezték. Codet és Batet tábornokokat Barcelonában kivégezték a kommunisták.

AZANA

raltárba. Ma 2 francia cirkálóból, 3 torpedóból és több ágyunaszádból álló hajóraj spanyol vizekre érkezett, a francia állampolgárok megvédéséért.

Jelentés Quiroga meggyilkolásáról

A Figaro szerint Quiroga volt miniszterelnököt, aki a forradalom kitörésekor bukott meg, amikor csütörtökön át akarta lépni a határt, a felkelők egyik járőre agyonkötötte. A lap tudósítója táviratában közli, hogy ezt a hírt rádió útján közvetített bizalmas jelentés alapján közli.

Azana spanyol köztársasági elnök tegnap rádiófelhívást intézett a spanyol néphez, főleg pedig Madrid lakosságához, hogy az utolsó csepp véreig harcoljon az ország és a főváros megvédése érdekében.

A jobboldali lapok nagy meglepetéssel tárgyalják, hogy a francia kormány nagy mennyiségű hadianyagot bocsát a spanyol kormány rendelkezésére, az ellenforradalmi megmozdulás leverése érdekében. A lapok szerint 20.000 darab bombát, 20 bombavető repülőgépet, 8 darab 70 milliméteres ágyút, sok fegyvert és löszert szállítottak el a leg-

utóbbi napokban Spanyolország felé. A lapok jól informált helyről kapták értesüléseiket arról is, hogy Olivia párisi spanyol nagykövét csütörtökön megjelent a francia külügyminisztériumban, ahol titokzatos módon, négy szemközti tárgyalást folytatott az éppen hazaérkezett Delbos francia külügyminiszterrel, majd Leon Blum miniszterelnök hazaérkezése után azonnal utasítást adott a madridi kormány számára szállítandó fegyverek és hadiszerek kiadására. Pertinax az Echo de Paris hasábjain súlyosan elítéli a francia kormány magatartá-

sát és fejtegetéseiben különösnek tartja, hogy a Leon Blum-kormány egy olyan spanyol kormányt segít meg, amely lemondott, vagy amelynek lemondása küszöbön áll.

Az Egyesült-Államok madridi nagykövete a következő tartalmu táviratot intézte a külügyi hivatalhoz:

— A helyzet Madridban rendkívül komoly. Intézkedéseket foganatosítottunk, hogy az amerikai állampolgárokat biztonságba helyezzzük és mintegy 100 embert a követség épületébe szállásoltunk be. Aggodalmunkat fokozza az a tény, hogy értesülésünk szerint a kormányt megverték.

Nap és
NIVEA

az ideális együttes, szép barna arc bőr megszerzésére. A NIVEAVAL ápolott bőr alkalmas ad a napnak jótékony hatása teljesítésére. NIVEA egyszersmind csökkenti a napszúrás veszélyét.

Arad-ra várják Nistor egészség- és munkügyi minisztert

Dr. Manolescu Dimitrie professor, párttagozati elnök, Dr. Ioan Groza

megyei prefektus és Iosif Vulpe munkakamarai elnök társaságában tekinti meg a megye legujabb szociális és jóléti intézményeit

Pénteken reggel Arad-ra érkezett dr. Dimitrie Manolescu egyetemi tanár, orvoskarl dékán, az arad-megyei nemzeti-liberális párttagozat elnöke. Manolescu professor — mint azt annakidején megírta az *Aradi Közlöny* — pihenő-szabadságát tölti Arad-megye területén és ezt egyuttal arra használja fel, hogy személyesen is megismerhesse a megye területén létesült újabb intézményeket, melyek őt, mint a Legfelsőbb Egészségügyi Tanács tagját érdeklik.

Értesüléseink szerint Manolescu professor mindaddig Arad-on marad, míg Ioan Nistor egészségügyi és közmunkügyi miniszter Arad-ra nem érkezik, kinek kíséretében dr. Ioan Groza vármegyei prefektus, továbbá dr. Marcu Mihail, dr. Cotioiu Romulus városi interimár-bizottsági elnök, Iosif Vulpe munkakamarai elnök társaságában megtekintik és felavatják egyfelől a Moneasa-fürdön létesített Tanonc-Üdülőt és az ugyancsak új halma-giu-i Iparos-Otthont, amely a megye legujabb szociális intézménye.

Ítélet a cotroceni-i bünper vádlottai felett

A vállalkozókat másfél, a vótkes mérnököket egy-egy évi fogházra ítelték Huszonkétmillió kártérítést kell fizetniök Bucuresti városával együtt az áldozatok hozzátartozóinak

BUCURESTI-ből jelentik: Az ilfov-i törvényszék negyedik szekciója tegnap délelőtt háromnegyed 12 órakor hirdette ki ítéletét a cotroceni-i szerencsétlenség ügyében. A bíróság elnöke, Horia BOGDAN, tagjai pedig PANAITESCU és STAMBULESCU bírák és STOINIESCU Benedic voltak. Az ítélet a következő:

Vasile VASILESCUT, BOLOMEI és BURCUSI mérnököket egy-egy évi, BLUMENFELDET, Maris DRAUTUT és COZIANUT másfél-másfél évi, Vasile IONESCUT hat hónapi, CACIPOT hat hónapi, DOBRINT öt hónapi fogházra ítélte a bíróság, míg POMPEIT felmentette. A fővárost 30 millió lei kártérítés megfizetésére kötelezte a törvényszék.

A belügyminisztérium és a főváros még nem tették meg a lépéseket a cotroceni-i tömegszerencsétlenség előidézőjének fegyelmi uton történő felelősségrevonására. Illetékes

Jómadarak társulása

Irtá: PIERRE NEZELOF

Ezen a tavaszi estén Prosper Coubier merengve lépett be a Montholon-parkba. Agglegény volt és így tavaszkor az első madárszóra sóhajokkal telt meg a szíve. Egyszer megtörtént ugyan, hogy egy lány velemaradt. Coubier megajándékozta szívével, de mikor a lány visszaadta neki, alig ismert rá: szíve olyan volt, mint egy sapka, miután egy lovashadosztály vonult el fölötte. Azóta Prosper óvatos volt... Naivul azért ment a Montholon-parkba, mert elmélete szerint ez volt az a terep, ahol szerelemre vágyó fiatal hölgyek merengtek a madarak csicsérgését hallgatva és a tavaszi levegőben szimatolva.

Elmélete ma kétségtelenül bevált, mert csakhamar észrevett egy magányos hölgyet egy padon. Térdén könyvet tartott, de nem olvasott. Csinos volt, legfőljebb harminc-harmincöt éves, egyremásvetett lába hosszú és karcsu. Prosper hosszú habozás után félénken leült a pad tulsó végére. Észrevétlenül egyre közelebb csuszott a csinos ismeretlenhez s a merengő asszony nem vette észre. Végre elég közel volt hozzá, hogy kibetűzze a könyv címét: Bourget-től a Kegyetlen titok volt. Végül több sóhaj után összeszedte bátorságát és megszólalt:

— Ön Bourget-t olvassa, asszonyom? — kérdezte remegő hangon, — Mennyire igaza van! Ime egy író, aki valóban megértette a női lelket.

Az ismeretlen hölgy elmosolyodott. Coubier nem volt szép fiú, de tudott beszélni. Lassan elért a könyvről és arról kezdett beszélni, aki olvasta:

— Ön nagyon csinos, — rebegette — de igen! Még sohase mondták önnek? Dekadens korban

élünk, a művészi érzék kivész. Csodálom, hogy ezzel a szemmel nem csinált szerencsét. Ó, én soha, sem unatkoznék szeme sugarában, azt hinném, hogy a tengert, vagy az Alpesekeket látom. Fogadni mernék, hogy kék volt, mikor még kicsi volt. És most fekete. Biztos vagyok benne, hogy ön sokat szenvedett. Persze, nem bizik a férfiakban... Mennyire igaza van.

A hölgy egy mély sóhajára Prosper lelkesen folytatta: — Annyi alávaló gazember van közöttünk!

Igy kell női szívet hódítani. Prosper már kezében tartotta a nő kezét. Tíz perc múlva karját már dereka mögé csuszította és a csillagokról és Paul Valéryről beszélt neki. Újabb negyedóra múlva be is mutatkozott:

— Adhémár de Coubierec, régi breton nemes. A park fölé borult az éjszaka. Prosper kurtató pillantást vetett maga körül, majd az asszonyhoz hajolt és megcsókolta nyakát a hajátvénel. Az asszony hirtelen ellökte és rémülten ugrott fel:

— Jacquot! Te?!

Tizenöt éves fiú állt velük szemben.

— A fiam, — dadogta az asszony — el vagyok veszte.

— Mama! — kiáltott a fiú — te itt hagyod hogy idegen alakok csókolgassanak?

— De fiam...

— Megmondom a papának...

— Téved, kedves fiam, — vágott közbe Prosper homlokát törölgetve — én anyjának unokafivére vagyok, aki régen nem voltam Párisban.

— Ugyan, — felelt a kölyök — ezt akarja nekem beadni? Ismerem a család valamennyi unokafivérét. Majd megmondom a papának.

— Különbem nem is csókoltam meg az anyja

helyen arra várnak, hogy az ítélet jogerőre emelkedjék. Az elsőfoku ítélet után a hatóságoknak jogában áll az elítéltek felfüggesztése, eltávolítására azonban csak az ítélet jogerőre emelkedése után kerülhet sor.

A cotroceni-i bünper vádlottjait az ilfov-i törvényszék kötelezte, hogy Bucuresti városával együtt 22 millió 18.000 lei kártérítést fizessenek, a követelt 830 millió leiel szemben a katasztrófánál szerencsétlenül járt egyének hozzátartozóinak. A Donescu főpolgármester és a belügyminisztérium felelősségének megállapítására irányuló kérelmet a törvényszék elutasította. Zamfirescu kapitány özvegyének két és fél millió, Gavrioiu Victoriának két millió, Essenbeiser Fredinek egy millió, Opran Ionnak 300.000 lei, Boster Gheorghenak 500.000 lei kártérítést ítelt meg a törvényszék.

Bucuresti-ben tegnap „gépmember” vezetett egy felszállt repülőgépet

Egy angol pilóta szenzációs kísérletel

BUCURESTI-ből jelentik: A baneasa-i repülőtéren tegnap rendkívül érdekes aviatikai látványosság zajlott le. Samuel Sohm angol pilóta a repülőügyi hatóságok előtt bemutatta találmányát, amelynek lényege: az automatikus repülőgépezetés. A találmánynak az egész repülésügyre döntő kihatása lehet.

A találmány egy önműködő gépezetből áll, amely maga elvezeti a gépet s közben a pilóta nyugodtan pihenhet, sőt alhat is. A találmánynak, melynek „Robot” a neve, a giroskoprendszer az alapja, amely biztosítja a repülőgép horizontális mozgását és szabályos működését. A „Robot” három sorozat giroskopból áll, amelyek az aeroplán három fajta mozgását szolgálják: az emelkedést, a körözést és a leszállást.

őnagságát...

— Azt hiszi, vak vagyok, — vágott közbe a fiú — megcsókoltal!

— Istenem, mi lesz velem? — zokogott az asszony — megöl, ha megtudja.

Prosper egyik lábáról másikkra állt és hirtelen vakmerő kísérletet tett:

— Vegyek neked cukrot? — kérdezte a fiút.

— Cukrot? Egye meg maga. Mindent elmondok a papának.

— Hát mit akarsz? Egy léggömböt?...

— Léggömböt? Majd kapok papától, ha elmondom neki.

— Hát mit kérsz, hogy hallgass? — kérdezte Prosper fogcsikorgatva.

— Semmit... — azután elgondolkozva hozzátette: — vagy mégis: egy kerékpárt. De erre magának nem lesz pénze. — Prosper hátán végigszaladt a hideg. A fiú folytatta: — Lehet szó a következőről: Van ötszáz frankom. Még kétszáz kell a kerékpárhoz...

Prosper fázva előhúzta tárcáját és egy borlétkből elővett kétszáz frankot, kéthavi megtakarított pénzét:

— Ha megkapod, hallgatni fogsz?

— Igen. Esküszöm.

Prosper átadta a pénzt és a fiú zsebrevágta. Karanfogta anyját és egy pillanat múlva eltűntek a sötétben...

A park rácsoskapujánál a fiú egy százfrankost átadott „anyjának”:

— Tessék a maga része, Leontine kisasszony. Ismerje el, hogy ez becsületes munka volt és még hozzá erkölcsös is...

— Nagyszerű voltál, fiam... — felelt az asszony.

— Hát akkor holnap viszontlátásra ugyanitt...

Edward király merénylője a birái előtt

Londonból jelentik: Edward angol király merénylője, Mac Mahon ügyének tárgyalását ma reggel kezdték meg. Tárgyalás elején a vezetőügyész bejelenti, hogy a merénylő ellen tiltott fegyverviesés és árusítás büntette címén is vádat emel. A vezetőügyész a következőkben ismerteti az ügyet: Julius 15-én Mac Mahon szokott vendéglőjében harsány hangon kiáltotta:

„Most elmegyek, de sohasem látok olyan borzalmas dolgot, mint amilyent tesztek! Majd holnap az újságok fognak írni rólam!”

Vasárnap, július 16-án Mac Mahon az ünneplő tömeg közé vegyült majd az előtte álló rendőrt insultálta, amikor Edward király mintegy tizméternyi távolságra került Mac Mahontól, elővette revolverét, amelyet el akart sütni, de egy polgári ruhás rendőr nyomban kiütötte kezéből a revolvert. A merénylőt azonnal letartóztatták. A revolverben — mint a vizsgálat megállapította — négy golyó volt, míg két golyót Mac Mahon mellényében találtak meg.

A merénylő letartóztatása alkalmával a következő nyilatkozatot tette:

„Simon belügyminiszter a bűnös. Ma reggel telefonáltam neki, levelet is küldtem, de nem kaptam választ. Nem akartam a királyt megölni, cselekedetem csak tiltakozás volt a rajtam esett sérelem miatt.”

Miért ugrott ki Mihoc Ovidiu az Arad—brad-i vonatból?

Beszámoltunk arról a különös szerencsétlenségről, amely az arad—brad-i motorvonaton játszódott le. Egy Mihoc Ovidiu nevű 15 éves fiu kiugrott a robogó vonatból és sérüléseivel az arad-i kórházba szállították. A megindított vizsgálat most az első feltevésekkel ellentétben megállapította, hogy a fiúnak a vasúti jegye rendben volt és így kizártnak látszik, hogy emiatt kísérelt meg öngyilkosságot. Sokkal valószínűbb, hogy a fiatal Mihoc Ovidiu, aki az arad-i Moise Nicoră-licuem ötödösztályos növendéke, afeletti elkeseredésében lett öngyilkos, hogy javítóvizsgára bukott. Mint-hogy szerencsés véletlen folytán a puha gyepre esett, az öngyilkos fiu állapota mára annyira javult, hogy kihallgathatták. Ennek során Mihoc Ovidiu kijelentette, hogy véletlen szerencsétlenség történt, kihajolt a vonat ablakán, elszédült és kizuhant. Valószínű azonban, hogy a fiu utólag nem akarja bevallani, hogy öngyilkosságot kísérelt meg és ezért adja elő a véletlen szerencsétlenség valószínűtlenül hangzó történetét.

Hogy fogait épségben tartsa,

nemcsak reggel, hanem főleg ESTE is tisztítania kellene őket!

- Válassza meg gondosan fogpasztját!
- Kefélje fogait kétszer napjában!
- Vizsgáltsa meg fogait fogorvosával évente kétszer és nem lesz sem fogfájása, sem hamis fog!
- Néha hanyagság nem jár különösebb következményekkel. De ez nem vonatkozik a fogakra, mert itt a hanyagság bizonyosan megboszulja magát. A következmények: idült fogfájás, hamis fogak — az előrehaladott kor jelei —, vagy pedig a belső szervek megbetegedése. Az orvosi tudomány bizonyította, hogy számos reumatikus, vese- és szívbajnak oka a rossz fogakban rejlők.

Naponkénti fogápolás Chlorodont fogpasztával a legbiztosabb védelem ellenük!

- Chlorodont az egész világon mint a tudományos alapokon nyugvó fogpaszta ismert, mert a tisztító alkotórészeket kivül oxigén képző sókat is tartalmaz, amelyek a nyálképződést — a fogak természetes védőjét — fokozzák.
- De ez nem minden. A Chlorodont-készítők a kellemetlen szájszag kérdését is megoldották, mert a Chlorodont erősen illatos illó olajokat is tartalmaz, amelyek a szájszagot kiküszöbölik és az étel- és dohányszagot semlegesítik.

Chlorodont

MEGÓVIA
FOGAIT
ÉS
EGÉSZSÉGET

Tragikus haláleset egy arad-i orvosi rendelőben

Műtét után végzetes szív-attakot kapott Benjung Géza, az ismert arad-i sportember — Dr. Ioan Radu kórházi főorvos a tragikus halálesetről

Tragikus haláleset történt ma délelőtt Arad-on, amely főképpen a város sportoló ifjuságát döbbsentette meg. Egy ártalmatlan mandulaoperáció sikeres megtörténte után

egyik arad-i orvosi rendelőben hirtelen meghalt Benjung Géza 25 éves fogtechnikus, az SGA sportegyesület általánosan kedvelt tagja.

A tragikus eset lefolyásáról az alábbi részleteket adjuk:

A fiatal Benjung Gézát mindenki ismerte Arad-on, akinek csak a sporttal valami kapcsolata is van. Benjung egyaránt tagja volt egyesülete torna-, turista- és evezős-szakosztályainak. Mindenki szerette a rokonszenves, szerény, komoly fiatalembert, aki mintaképe volt a pompásan kidolgozott testű és egészséges szellemű modern sportembernek. Még a délelőtti órákban Benjung jókedvűen elbeszélgetett több ismerősével, akik előtt megemlítették, hogy kivételi a manduláit. Délelőtt 11 órakor a fiatal ember meg is jelent dr. Radu Ioan kórházi főorvos magánrendelőjében, aki

el is végezte a mandulaműtétet, amely a szokott, sikeres lefolyású volt.

A műtét után mintegy öt perccel Benjung hirtelen szívromot kapott és hasztalan volt minden orvosi beavatkozás, a fiatal ember kiszenvedett.

Dr. Radu Ioan, akinek rendelőjében ez a véletlen tragédia lejátszódott, azonnal értesítette a halálesetről a rendőrséget, amelynek részéről Duca komiszár szállt ki a helyszínre a vizsgálat lefolytatása érdekében. Beszéltünk Radu Ioan dr.-ral, aki a halálesetről ezeket mondotta:

— A fiatal Benjung Géza ma délelőtt megjelent rendelőmben, ahol asszisztensnőm jelenlétében végrehajtottam rajta a mandulaműtétet. A fiatal ember még az operáció előtt elpanaszolta nekem, hogy

koronként szívbántalmak vannak. A műtét után mintegy öt perccel hirtelen szív-attak lépett fel, úgy látszik a műtét alatti ideges félelem robbant most ki.

Alkalmaztam a szokásos injekciókat, továbbá

mesterséges légzést, azonban hasztalan, a sajnálatos eset bekövetkezett. Azonnal értesítettem a rendőrséget és kértem a boncolás megejtését, minthogy

orvosi presztizsem megköveteli az eset teljes tisztázását.

Eddig tart dr. Radu Ioan kórházi főorvos nyilatkozata, amely teljes mértékben arra mutat, hogy sajnálatos véletlen történt, amelyen igen ritkán adódik, de olykor mégis előfordul. A fiatal Benjung Géza lelkes sportoló és főképpen lelkes evezős volt, nincs tehát kizárva, hogy a sportolás következtében ugynevezett „sportszívet” kapott, amely most orvul megölte. Az eset annál megdöbbenőbb, mert a törekvő, munkaszerető fiatal ember most állott élete küszöbén, szegénysorsu szülei megvalósult ígéretként és a halál egy virágzó életet tört ketté.

A tragikus sorsu Benjung Gézát szombaton temetik el és temetésén minden bizonnyal megjelenik Arad egész fiatal sporttársadalma.

182 főnyi irancia csapat az Olimpián

Párisból jelentik: Franciaország mindössze 182 főnyi csapattal képviselteti magát az olimpiai versenyeken. A csapat legalábbis számszerűen meg lehetően gyenge, mert igen sok kisebb nemzet is nagyobb csapatot küldött Berlinbe.

AUER Eden-kertjében ma és minden este **Ardelean és Lévy-jazz** muzsikál. - Reggelig tanc. - Olcsó árak

VÉRRE ÉS — KAUCSUKRA SZOMJAZIK A TÖRTÉNELEM...

Lázasan dolgoznak világszerte a kaucsukvegyészek a mesterséges kaucsuk tökéletesítésén — Agronómusok, botanikusok és vegyészek versenye.

Titkolózik az I. G. Farben, praktikus utakat törnek az amerikaiak, gőzerővel dolgozik a Szovjet

A statisztika számal olykor forradalmakról beszélnek. Ime néhány száraz adat, mely forradalmat jelent, életünk, világunk gyökeres forradalmát: a világ vas- és széntermelése 1913. óta 1930-ig alig változott, inkább esett. De ugyanezen idő alatt az alumínium- és a nyersolajtermelés mintegy négyszeresére,

a kaucsuktermelés pedig mintegy nyolcszorosára emelkedett.

Ha a civilizációt molochhoz hasonlítjuk, akkor azt kell mondanunk, hogy ez a moloch nem szereti az egyhangu táplálékot: azelőtt megelégedett vassal és szénrel, ma azonban inkább kaucsukot és alumíniumot fal és petróleumot iszik hozzá. S a moloch nagyon követelő: éhsége korával együtt nő. Milliós és milliós szolgálja van: fehér és színes rabszolgák, vegyészek, spekulánsok, akik mind azzal vannak elfoglalva, hogy a nagy Molochot etessék, hogy egy pillanatra se apadjon el a vas, szén, kaucsuk, alumínium és kőolaj árama, sőt egyre dagadjon... Képletek nélkül szólva: a hatalmas autópálya, melyet a XIX. század utolsó negyedében Daimlerék indítottak el és a repülőtechnika, mely a XX. század elején a Wright-testvérek első félnék kísérleteivel startolt, vagy még rövidebben: a robbanómotor, új képet adott az egész anyagi kultúrának, a technikának, a hadászatnak s vele az egész életnek, a modern kapitalista termelésnek. A robbanómotor korának embere más, mint a gőzgép korabeli, más az életmódja, mások a szokásai, a gondolkodása, az ideáljai. Körülbelül olyan a viszony a kettő között, mint a kőkorszaki és bronzkori ember között. Ma évtizedek alatt geológiai változásokat élünk meg.

Robbanómotor és fasizmus

Ime egy fontos pont, melyben a robbanómotor világa lényegesen különbözik a gőzgéptől: szénrel és vasat egyes tökések vagy kis csoportok termeltek, melyek egymással szabad világpiacon szabadon versenyeztek. Ezek a tökések a nemes liberális gondolkör megteremtői. Ma a kaucsuk, alumínium, kőolaj termelése hatalmas pénzcsoportok monopóliuma, melyek döntő befolyást gyakorolnak az egyes államokra. Néhány ily csoport folytat élet-halálharcot a világalomért. Ezek a nagytökések éppen azért megtagadták szerényebb őseik nemes liberalizmusát és inkább a diktatórikus, fasiszta módszerek hívei. És mi: kis fasiszták, kis liberálisok, kis szocialisták csak akart-akaratlan eszközök vagyunk az isteni Robbanómotor főpapjainak kezében.

Egy darab történelem

A XIX. század szerény gummiszükségletét tökések egy a délamerikai Amazon-folyam őserdeiben vadon termő fa, a kaucsukfa, Hevea brasiliensis, kiszivárgó és megszáradó nedve szolgáltatta. Ez tehát természetes délamerikai monopólium volt. A fokozódó gummiszükséglet csakhamar kielezte a helyzetet. Délamerikában megtiltották a kaucsukfa kivitelét. De 1876 táján angol csempészeknek sikerült a fa magvából palántákat nevelni, melyeknek a brit- és holland-indiai éghajlat kedvezett. Itt csakhamar hatalmas ültetvények keletkeztek, melyek ma a világ gummitermelésének mintegy 85%-át szolgáltatják. Állítólag 70 százaléka a világtermelésnek angol tökések kezében van (mellettük csak a holland töké játszik jelentős szerepet.) Ez aztán az igazi világhatalom, mely 1920-ban megmutatta, hogy 600 millió dollárral többet tud az amerikai tökéből kipréselni, ha akar. Ezidőtájt ugyanis a gummi oly olcsó lett, hogy nem hozott kellő hasznot és ezért az angol bizindikátus egyetlen parancsszavára 50.000 tonnával csökkent az évi termelés, az árak pedig ugyanakkor a magasba szöktek. Persze, az amerikai töké dult-fult. Ekkor indult meg nagy mértékben a harc. Ford, akinek autómobiljaihoz sok gummi kell, vagy 5-6 millió hold földet vásárol

Brazília legvadabb dzsungelében és megkezdte a kaucsukfa termesztését. A baj az, hogy 1-2 évtized kell az ültetvény teljes kifejlődéséhez, márpedig a modern tempónak ez sok. Keresnek tehát más növényeket, melyek gyorsabban szolgáltatják a drága ragadós nedvet és megindul a vegyészek lázas munkája: a mesterséges kaucsuk kutatása. Az angol gummikirályok zsebében szorú a hurok.

A gummi vegyi titka: a poliméria

Vegyünk egy szemléltető képet: a hánftól rizs egyes szemcséi simák, egymáson könnyen elcsúsznak, majdnem úgy, mint a vízcseppek. A marék rizs tehát könnyen szétszalad, nem szívós. Egészen másképp viselkedik a fűrészpor. Itt az egyes szemcsék érdesek, szálak, tehát egymásba kapaszkodnak, füzereket, láncokat, gomolyokat alkotnak. Egyes szerves vegyületek molekulái olyanok, mint a fűrészpor szemcséi: könnyen kapcsolódnak hosszú láncokká, gomolyokká és így rendszerint szívós, pépes anyagok keletkeznek, mind például a keményítő. A molekulák összekapaszkodását hívják műszóval polimerizációnak. A gummi is ilyen anyag. A természetes gum-

Amerika új utakat keres

Az angol tökével élet-halálharcot vivő amerikai töké két uton próbál a hurokból menekülni. Mivel Ford ültetvényeinek érése sokáig tart, 1931-ben az American Rubber Producers Inc. Salinasban (Kalifornia) megkezdte a guayula nevű növény termesztését, mely már 4 év alatt érik meg. Ezt a növényt malmokban kell szétzúzni, hogy a kaucsukhoz hozzájussunk.

A mesterséges kaucsuk gyártásánál az amerikaiak függetlenítették magukat a német módszertől, melynek főterekvése, hogy szolgailag utánozza a természetet. Az amerikaiak nem törekcsenek a természetes kaucsuk vegyi összetételének utánzására, hanem általában kaucsukszerű tulajdonságokkal bíró anyagokat keresnek, bármily összetételűek legyenek is. Így az amerikai kémiai társaság 1931. évi gyűlésén bejelentették a dupren nevű kaucsukszerű anyag előállítását acetylénből (mellyel világítani szoktunk.) A dupren viz, olaj, benzinnel szemben ellenállóbb, mint a természetes kaucsuk, melegítésnél nem lágyul meg, sőt keményebb lesz. Bizonyos célokra tehát alkalmasabb. Egy másik amerikai kaucsukszerű termék a thiokol, mely olajsavból és kénből készül. Áttetsző, szintén igen ellenálló kaucsukfajta. Oroszország jól tudja, hogy számára a saját kaucsuk — létkérdés. Kémikusok, botanikusok,

mi mesterséges utánzása éppen ezért rendkívül nehéz: nem elég azt tudni, hogy molekulája csupán két elemből: szénből és hidrogénből áll és hogy 10 szénatómra 16 hidrogénatóm jut; ezenkívül utánozni kell azt a módot, ahogy a molekulák a természetes kaucsukban füzerekké állnak össze. S itt aztán nincs más mód, mint évtizedekig türelmesen próbálgatni. De hogyan, mikor nem értünk rá? A moloch parancsol, a moloch dolgozzon... .

Mesterséges gumi

Mindenekelőtt az alampolekulát kell mesterségesen előállítani. Ha fenyőgyantát hevítünk, benzin-szerű illó folyadék keletkezik, az izopren, melyben 10 szénatómra 16 hidrogénatóm jut. Ha az izoprent kristályos ecetsavval melegítjük, polimerizálódik és mesterséges kaucsukká alakul át. 1909 őszén a híres Bayer & Co. német cég laboratóriumában készítették először mesterséges kaucsukot izoprenből.

A naftában, földgázban egy bután nevű szén és hidrogénből álló gáz van, mely hidrogén elvonásával butadien nevű gázzá alakul. Ez a mesterséges kaucsuk másik alapanyaga. A butadien polimerizációjával először a Badische Anilin und Soda-fabrikán állították elő mesterséges kaucsukot. Ily módon a németek már a világháború vége felé, amikor a gazdasági hurok megszorult, havonta 2350 tonna kaucsukot termeltek. A háború után az olcsó természetes kaucsuk elnyomta a mesterségeset, de a német laboratóriumokban tovább folyt a lázas munka. A német kaucsukipar központja Hamburg. Itt különösen kitűnő kemény gummit (ebonitot) termelnek, mely vetekedik a természetessel. Az eredményeket természetesen szigorúan titkolják. Holland vegyészek állítása szerint a németek állítanak ma elő legolcsóbban mesterséges kaucsukot, mely azonban még mindig 70%-al drágább a természetesnél. Ez azonban háború esetén nem számít... .

agronómusok lázasan keresik az orosz megoldást. 1929-ben kezdték a tau-sagyz nevű növény kísérleti termesztését. 1934-ben 2500 ha-on termesztették és így évente 150 tonna kaucsukot kaptak. A kísérlet sikerült és 1937-re 10.000 tonnára számítanak 200.000 ha területről. A kémiai brigádot Lebedevjev vezeti nagy sikerrel. Acetylénből és butadiénből nyernek kitűnő mesterséges kaucsukot, mely mint autóbarnos könnyedén bír ki 27.000 km-t. Ujabbban jelentik, hogy a moszkvai kémiai intézet méz- és konyhasó segítségével állít elő mesterséges kaucsukot. Jelenleg Jaroslav, Kazan, Leningrad, Erivan, Krasnodar, Voronjevben vannak kaucsukgyárak és régi kaucsukot regeneráló üzemek. Állítólag 1936-ban már 20.000 tonna mesterséges kaucsukot gyártottak. De sietni kell a fejlesztéssel, mert 1937-ben 90.000 tonna szükségletre számítanak. A történelem vére, de kaucsukra is szomjazik, a moloch enni kér, sietni kell... .

Rovottmultu kerékpárosbetörőt fogott az arad-i rendőrség

Ma reggel az arad-i rendőrség egy gyanús külsejű emberre lett figyelmes, aki kerékpáron haladt a főúton. Miután a kerékpáron semmiféle szám vagy jelzés nem volt, előállították a rendőrségre, ahol kiderült, hogy a bűnügyi hatóságok régi ismerőséről van szó. Az előállított ember Popa Teodor és az arad-i bűnügyi nyilvántartó szerint egyizben tíz évi fegyházbüntetésre volt már elítélve különböző betörések miatt. Hosszu időt töltött az aiud-i fegyintézetben és onnan egyizben meg is szökött. Kihallgatásakor azt mondotta, hogy Turda-ról jött kerékpáron Arad-ra, hogy munkát keressen. A számozatlan kerékpárról azt állítja, hogy az ő tulajdona, valószínűleg azonban, hogy lopott bicikliről van szó. Minthogy arad-i tartózkodása mindenképpen gyanús. Popta-t őrizetbe vették, egyben értesítették a turda-i rendőrséget, nemkülönben az aiud-i fegyintézetet is annak tisztázására, hogy Popa kitöltötte-e összes büntetését és időközben nem követett-e el más bűncselekményeket.

**Karlsbadba
Marienbadba
Joachimsthalba
Pöstyénbe
a Magas Tátrába
stb.**

fürdőbónokat rögtön kiad

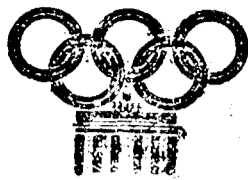
6.20-as alapon a

Wagons-Lits / Cook

Menetjegyiroda. A R A D, Minorita-palota.

OLIMPIA

VILLÁM-KÖRINTERJU AZ OLIMPIÁSRÓL

azokkal, akik az egész művet felépítették, akiket nem loznak ünnepelni, de akik mégis a legnagyobb teljesítményt állították fel

(Berlini munkatársunktól.) No, igen: beszéljünk velük is néhány szót s nyilatkozzanak egyszer azok is, akik szerényen húzódtak meg eddig az atléták sportteljesítményei mögött, maguknak nem kérnek semmit sem az ünneplésből, holott nélkülük soha talán ilyen grandiózus méretekben ez a mű nem jött volna létre.

Szólaljanak meg ők is s tolmácsolják nekünk néhány gondolatukat az olimpiással kapcsolatban:

A német sport „Führer“, von Tschammer und Osten mondja: Most már mi is lezártuk előkészítő munkáinkat, sportolónk pedig az egészség, teljesítményképesség és testi felkészültség jegyében állanak készen a startra. Versenyzőinket egységesen edzettük s arra törekedtünk, hogy bennük különösen az **összetartás érzését** emeljük legmagasabbra. Az volt a célunk, hogy a startvonalhoz állók ne saját győzelmeiket és saját teljesítményeket ambicionáljanak, hanem mindegyikük kizárólag nemzete dicsőségét tartsa szem előtt s ezért ha kell, le tudjon mondani a győzelemről egy másik sporttársa javára is. Ugyanezzel a jellegével indulnak az összes nemzetek a két hét múlva kezdődő nemes küzdelemre, ugyanezek az eszmék élnek minden olimpiában, kik itten együtt nem magukért, hanem **hazájukért loznak nagy eredményeket teljesíteni.**

Lovag v. Halt dr., a német atléták vezetője, a XI. Olimpiász felelős rendezője ezt üzeni vendégeinek:

— **Nem a címen mulik minden!** Nem elég az, hogy egy sportember a „győztes“ címet megkapja, de az sem elég, hogy ezért a kitüntetésért valóban teljesített is valamit, hanem fontos a mi szemünkben az is, hogy a győztes bátor és jellemes magatartásával meg is érdemelje ezt a rangot, mely őtet sporttársal fölé helyezi. Az olimpiai eszme legteljesebb megközelítése éppen ebben rejlik, ezért is vagyunk ellene tulajdonképpen minden olyan felfogásnak, amely a sportot **önkénti** valaminek tekinti.

— Elvárjuk minden olimpiaköntől azonban, hogy ne csak győzni, hanem **veszteni is tudjon.** Viselje el dac és megalázás nélkül a veszteséget, de vegye szerénységgel a győzelmet is, amely mindig mulandó s amely senkinek sem juttat külön jogokat. A bajtársiasság érzete a legszebb összekötő kapocs sportember és sportember között. Egynek lenni a győzelemben s egynek lenni a veszteségben: aki ennek jegyében indul az olimpiászra, az helyesen fogta fel a nagy eszmét s én pedig tudom, hogy 53 nemzet fiainak esküje ezt a törvényt szentnek fogja tekinteni.

Dr. Karl Diem, az olimpiai játékok főtitkára, a kiváló nemzetközi sportszakember a rendezés és sport kapcsolatairól emlékezik meg:

— **Mindent megtettünk?** Azt hiszem, igen. **Három évi előkészítő munka eredménye** mindaz, ami ma végre készen előttünk áll. Igyekeztünk mindenben a sport segítségére sietni, de úgy, hogy sehol sem a rendezés álljon a sport felett s tegye azt egy alárendelt függvényé, hanem éppen ellenkezőleg, **a technika csak addig a fokig menjen el, ameddig feltétlenül szükséges a csúcsteljesítmények elérése érdekében.** Csúcsteljesítmény alatt azonban nemcsak a sportemberek rekordjait, hanem

a közönség-százezrek kényelmét éppúgy értem, mint a sajtó, vagy például a művészi szempontok figyelembevételét.

— Husz különböző program-szám és 53 résztvevő nemzet, hozzá egy 8 milliós nézőközönség ilyen szempontok mellett való egy-

Kijelölték az atlétikai olimpia teljes műsorát

— **Augusztus 2-től 9-ig tartanak az atlétikai küzdelmek** —

Az olimpia kétségkívül legnagyobb érdeklődéssel várt küzdelmei az atlétikai versenyen lesznek, ahol a világ legjobbjai hatalmas mezőnyök keretében adnak egymásnak találkozókat. Tegnap közölték az atlétikai olimpia számszerű nevezéseit országoként, alább adjuk az olimpiai atlétikai verseny teljes műsorát. A versenyek augusztus 2-ikától augusztus 9-ikéig tartanak. A teljes program:

Augusztus 2., vasárnap:

10.30: 100 m. sík előfutamok, magasugrás, női gerelyvetés (standard magasugrásnál 1.85 méter, a gerelynél 36 m.). 11.30: súlydobás (st. 14.50 m.). 15 óra: 100 méter sík előfutamok, női gerelyvetés döntő, magasugrás döntő. 16 óra: 800 m. sík előfutam. 17.30: súlydobás elődöntő és döntő. 10.000 méter döntő.

Augusztus 3., hétfőn:

10.30 óra: 400 méter gát előfutam. 11 óra: kalapácsvetés (st. 40 m.). 15 óra: 400 m. gát előfutam, kalapácsvetés elődöntő és döntő. 15.30: 100 méter sík középfutam, 100 m. sík nők részére, előfutam. 17 óra: 100 m. sík döntő. 17.15 óra: 800 m. középfutam. 17.30 óra: 100 m. sík nők részére, középfutam. 18 óra: 3000 m. akadályverseny, előfutam.

Augusztus 4., kedden:

10.30 óra: távolugrás (st. 7 m.), diszkoszdobás nők részére (st. 36 m.), 200 méter sík előfutamok. 15 óra: 400 m. gátfutás középfutamok. 15.15 óra: női diszkosz elődöntő és döntő. 15.30 óra: 200 méter sík előfutam. 16 óra: 100 m. női sík döntő. 16.30 óra: távolugrás elődöntő és döntő. 17.30 óra: 400 m. gát döntő. 17.45 óra: 800 m. sík döntő. 13 óra: 5000 m. előfutamok.

Augusztus 5., szerdán:

10.30 óra: 110 méter gát előfutamok, rudugrás (st. 3.80 méter), diszkoszvetés (st. 44 méter). 11.30 óra: 1500 m. előfutam. 13.30 óra: 50 km. gyalogláshoz start. 15 óra: 200 m. középfutamok, diszkoszdobás elődöntő és döntő. 15.30 óra: 80 m. női gátfutás, előfutamok. 16 óra: rudugrás döntő. 16.30 óra: 110 m. gát előfutam. 17 óra: 1500 m. előfutam. 17.30 óra: 80 m. női gát, középfutam. 18 óra: 200 m. sík döntő. 18.10 óra: 50 km. gyaloglás érkezés.

Augusztus 6., csütörtök:

10.30: 400 méter előfutamok, hármasugrás (st. 14 méter, gerelyvetés (st. 60 méter). 15 óra: 110 m. gátfutás, középfutam. 15.15 óra: gerelyvetés elődöntő és döntő, 400 m. sík előfutam. 16.15 óra: 1500 m. döntő. 16.30 óra: Hármasugrás elődöntő és döntő. 17.30 óra: 80 m. női gát döntő. 17.45 óra: 110 m. gát döntő.

Augusztus 7., pénteken:

10 óra: Dekatlon: 100 méter sík. 10.30

behangolása valóban nem könnyű feladat. Mi azonban megpróbáltuk s remélem, hogy nem is fogunk vele szégyent vallani. Mi az olimpiász legszebb célkitűzése az előttünk álló egy hét alatt? **Mi akarunk az újságok első oldalaira kerülni**, hol eddig mindig csak a politika és a krízis hírei állanak, mert igenis igényt tartunk ezekre az oldalakra, hogy bebizonyítsuk, van még út és lehetőség a népek egymásratalálásában, egy olyan lehetőség, amely nemes és ideális s valóban felül áll minden ellentét!

Három kis interjúban tömörül össze az olimpiász házigazdák célkitűzése, de megtaláljuk ezekben a rövid sorokban is a sport **önzeten szeretetének, a közönség eszméjének és a békevágy minden felülálló hármastételét.** Mi is hisszük, hogy nemes intenciók ezek, melyeknek megvalósítása ma már nem lehetetlen... Hiszünk őket s Tschammer und Osten-nal, lovag Halt-tal és dr. Diem-mel együtt valljuk mi is őket ama árbóc alatt, melynek csucsán egy hét múlva az olimpiai lobogót lengeti a szél.

Doros Ferenc.

óra: női magasugrás (st. 150 centiméter). 11.30 óra: Dekatlon: távolugrás. 15 óra: 400 méter futás, középfutam, dekatlon: súlydobás. 15.15 óra: 500 m. futás, döntő. 16 óra: Dekatlon: magasugrás. 17.30 óra: 400 m. futás döntő. 17.45. óra: dekatlon: 400 m. futás.

Augusztus 8., szombaton:

10 óra: Dekatlon: 100 méter gát. 11 óra: diszkosz. 15 óra: rudugrás, 4-szer 100 méter staféta előfutam. 15.30 óra: 4-szer 100 m. staféta nők részére, előfutam. 16 óra: 3000 m. akadályverseny döntő. 16 óra: Dekatlon, gerelyvetés, 4-szer 400 m. staféta, előfutam. 17.20 óra: Dekatlon: 1500 m. futás. 18.30 óra: 4-szer 100 m. staféta, középfutam.

Augusztus 9., vasárnap:

15 óra: marathonsfutáshoz start, női magasugrás döntő. 15.15 óra: 4-szer 100 m. staféta döntő. 15.30 óra: 4-szer 100 m. staféta nők részére, döntő. 15.45 óra: 4-szer 400 m. staféta döntő. 16.30 óra: német torna bemutatása. 17.30 óra: a marathonsfutók beérkezése.

Tilos!

Az olimpiai faluba tilos a nőknek belépni. Van azonban egy olyan tábor is, ahová a férfiaknak van megítélva a belépés. Ez a tornászok etsgrundi tábor, ahol jelenleg ezer nő készül az olimpiai műsorba ezúttal először felvett szabadgyakorlatokra. A 23 barakkból álló táborban most 750 svéd, 204 finn, 21 dán és 3 kínai nő lakik, de ide várják a magyar tornacsapatot is.

Magyarországon nagy előkészületet tesznek az olimpiai fáklya fogadására

és a staféta magyarországi utvonatának megszervezésére. Az olimpiai tűz július 28-án reggel 6 órakor érkezik magyar földre, a borsoslyai magyar-jugoszláv határon, Szeged polgármestere veszi át az utolsó szerb futótól a fáklyát. Szegedre 7.15 órakor érkezik be a fáklya s a főtéren Imets György főispán veszi át, aki tüzet gyújt vele az olimpiai oltáron. A magyar atlétikai szövetség szerdán éjjel kijelölte a staféta magyarországi tagjait és csütörtökön levélben értesítette a kiválasztottakat erről, utszakaszuk és futásuk időpontjának megjelölésével.

Langer Ruth uszóbajnoknő esete a berlini Olimpiával

Bécsből jelentik: Langer Ruth osztrák uszóbajnoknő, a bécsi Hakoah uszóját, az osztrák uszósövetség a berlini olimpiászra jelölte. A zsidó uszónő azonban nem hajlandó elmenni. Az osztrák sportfőhatóság ezért Langer Ruth versenyzési jogát két esztendőre felfüggesztette.

A börtáska rejtélye...

Négy őrizetbevétel történt a borzalmas ghioroc-i rablógyilkosság ügyében

Vérholtot találtak az egyik őrizetbevett ingének mellén — Háza, szőlője és készpénze volt a meggyilkoltnak — Saját konyhakésével gyilkolták meg Petcanét, de a gyilkos otthagya a maga kését is

Az Aradi Közlöny Ghioroc-ra kiküldött munkatársának helyszíni riportja

A ghioroc-i piactéren a szokottnál nagyobb közönség várja a reggeli villamost és az érkezők, akik esetleg nem tudnák még, itt vehetik tudomásul, hogy az arad-i törvényszéki orvost várják, aki pénteken felboncolja a ghioroc-i borzalmas rablógyilkosság áldozatának holttestét. Az egész község és környéke erről beszél, mindenki újabb és háborzongató részleteket tud és a meggyilkolt Horia-uccai kis háza előtt állandóan nagy tömeg kíváncsi áll, várja a fejleményeket. Ritkán van szenzációja Ghioroc-nak és a közönség most tobzódik az izgalmakban.

A hivatalos jelentésekből a következőkben lehet pontosan rekonstruálni a borzalmas gyilkosság részleteit:

A ghioroc-i Horia-ucca végén, teljesen a falu szélén lakott özv. *Petca* Floreané piaci áruszó. A 65 esztendőss asszony teljesen egyedül élt, nem voltak látogatói és ő sem látogatót meg senkit. Időnkint megjelent nála Cuvin községben lakó nővére és úgyszólván vele érintkezett egyedül — természetesen megszokott klienseit kivéve. *A szomszédok hétfőn este nyolc órakor látták utoljára*, amint házába ment. Hiányát senki sem vette észre, nem tűnt fel, hogy azóta nem hagyja el lakását. Csütörtök reggel érkezett meg a községbe a szomszédos Cuvinban lakó nővére, aki felkereste a Horia-uccai kis házat. A kaput tárva-nyitva találta, ugyancsak nyitva volt a lakás ajtaja. A konyhában már meglepő látvány fogadta, *minden holmit a földön, összedobálva talált*. Rosszat sejtve ment tovább a hálószobába, amelynek egyik — uccára szóló ablakszárnya nyitva volt. Rettenetes, orrfacsaró büz fogadta.

Az ágy mellett, a földön, hálórúhában fekvő testvérenek már oszlásnak indult felpuffadt holtteste.

A szobában szintén nagy rendtelenség uralkodott, az ágynemű, a szekrény tartalma a földön össze-vissza dobálva és ez a kaotikus kép rettenetes benyomást tett az asszonyra.

Megindul a nyomozás

Kitámolygott az udvarra és segítségért sikoltozott. Összegyűlt a szomszédság és amlakor meghallotta, mi történt, néhányan elszaladtak a csendőrségre jelentést tenni. Kiszállt *Olteanu* csendőrőrmester és megkezdte a vizsgálat munkáját. Az előhívott községi orvos szerint a gyilkosság két-három nappal előbb történt és több késszurást találtak *Petcané* testén és nyakán. A vizsgálatot vezető hatósági közegek munkája rendkívül akadályokba ütközött. Elsősorban külső nyomokat találni nem lehetett, mert *kedden és szerdán nagy eső volt, amely elmosta az esetleges nyomokat*. De ha az eső hagyott volna is az udvaron valamilyen nyomot, az udvarra tódult tömeg azt is összetaposta. Megnehezítette a nyomozást az a körülmény is, hogy *a szobát átkutatni nem lehetett, mert a rettenetes büz miatt csak a*

Összeírják a munkánélküli intellektuelieket

București-ből jelentik: Augusztus 15-én megkezdődik a munkanélküli értelmiség összeírása. Az összeírást a belügyminisztérium felügyelete alatt az országos kimutatási hivatal végzi *Manilla* Sabiu vezetésével. A minisztertanács engedélyezte az összeírást. Illetékes helyen az a vélemény alakult ki, hogy bizonyos kilengéseknek a gyökere az elhatalmasodott intellektuális munkanélküliségből táplálkozik.

holttest felboncolása és eltávolítása után lehetne erről szó.

A halott mellett két kést találtak, az egyik vékony konyhakés, amelyen véryomok látszanak, ezzel követték el a bűntényt, a másik szélesebb konyhakés, amelyen semmiféle véryom nem található.

Mindkét kést lefoglalták és elvitték a csendőrségre. Megállapították azt a kétségtelenül érdekes körülményt is, hogy *sem a kapuban, sem a lakásajtóban kulcs nem volt*, pedig bizonyosra vehető, hogy az öregasszony éjszakára mindkét ajtót bezárta. *A tettes, vagy esetleg tettesek tehát elvitték a kulcsokat*. A házba egyébként rendkívül könnyű bejutni, teljesen a falu szélén fekszik, mellette árok húzódik el, ahonnan az alacsony sövénykerítésen át egy lépéssel a kertbe juthat bárki, maga az uccai kerítés is rendkívül alacsony. A nyomozást ve-

Az őrizetbe vett gyanúsítottak egyelőre tagadnak

A további kihallgatás során újabb érdekes körülmény került napvilágra. *A testvér szerint az a kés, amelyen a vérholtok látszanak — az áldozat tulajdona, viszont a másik kés — ócska, primitív és életlen szerszám — idegen.*

A gyilkos tehát a konyhában talált késsel szurkálta össze áldozatát, míg saját kését tisztán hagyta és valószínűleg a menekülés izgalmaiban otthagyta.

A szoba kemencéjén — amely az ágytól körülbelül két méternyire áll — *vérfolt látható, lehetséges, hogy a gyilkos itt törölte le kezét*. A szomszédok semmit sem tudtak mondani, egyik sem halott semmit sem hétfő, sem az elkövetkező éjszakákon. Bizalmas információk alapján azonban

a csendőrség ideiglenesen négy embert vett őrizetbe,

hárman közülük a közvetlen szomszédsághoz tartoznak, míg a negyedik egy ismert bűnöző — *Martis* Gheorghenak hívják — aki lopásért és gyújtogatásért már szerepelt a büntető hatóságok előtt. Különösen az egyik szomszéd szerepét igyekszik tisztázni a nyomozás.

Urs Gheorghe szemben lakik az áldozattal és egyik ingén vörös foltot találtak, amiről egyelőre nem lehet megállapítani, hogy vér-e, vagy vörös festék. Ezt a vizsgálat hivatott megállapítani, a gyanúsított egyelőre állhatatosan tagad és kijelenti, hogy az ügyről nem tud semmit.

Más oldalról szerzett nyomok arra mutatnak, hogy *a tettes feltétlenül Ghioroc vagy Cuvin községben keresendő* és most ebben az irányban is folyik a vizsgálat. A szomszédok kihallgatása során jelentkezett egy idős asszony, aki elmondotta, hogy közvetlenül az áldozat mellett lakik és *három évvel ezelőtt egy éjszaka őt is megtámadta három férfi, de ébren volt és segítségért sikoltozott, mire a férfiak elmenekültek*. Nem tudott azonban pontos személyleírást adni a támadókról. *Olteanu* őrmester és a Ghioroc-ra kiszállt járásőrmester vezetésével mindenestre erélyes tempóban folyik a nyomozás és remélhető, hogy hamarosan konkrét eredményre is jutnak.

Az egyszerű, primitív ház környékét — ahol a gyilkosság történt — valósággal megszállják a kíváncsiak és az örül kiállított csendőrnek minden erélyességére szüksége van, hogy távol tartsa az embereket. *Akik zsebben-*

zető hatóságok nyomban arra a megállapításra jutottak, hogy rablógyilkosság történt, amit a teljesen felforgatott lakás is igazol. A szurások férfitettesre vallanak, amennyiben a *vérres kés teljesen elgörbült, olyan erővel dölték azt a szerencsétlen asszonyba*.

A kihallgatások nyomban megkezdődtek és talán a legértékesebb információkat az asszony testvére szolgáltatotta. Elmondotta, hogy *nővérenek háza, szőlője és készpénze volt, az utóbbi egy részét, körülbelül 30 ezer lejt Cuvinban helyezte el, míg körülbelül ötezer lejt magánál tartott egy börtáskában*.

— *Azt mondotta a testvérem, hogy ha meghal, tudjam meg, hogy a lakásban van a börtáska a pénzzel, amely az enyém* — vallotta az asszony. Egyelőre nem tudni, a lakásban van-e még a táská és a pénz, mert a holttest elszállításáig nem kutatható át a szoba. Valószínű azonban, hogy ezt a pénzt kereste a tettes. Bár a tanuként kihallgatott testvér szerint az áldozat rajta kívül senkinek sem szólt a pénz létezéséről. Mind valószínűbbé válik ezek után az a feltevés, hogy

a rablógyilkosságot a helyzettel ismerős egyén — vagy egyének — követték el, akik azért gyilkoltak, nehogy az áldozat rávállhasson.

A holttest helyzete ugyanis valószínűvé teszi, hogy *az öregasszony éjszaka arra ébredt, hogy valaki jár a szobában. Kiugrott az ágyból, azonban alig fél méternyire az ágytól érte utól a gyilkos, aki összeszurkálta, majd a pénz kereséséhez látott*. Nem lehetett még megállapítani, vajon a szurás következtében nyomban meghalt-e *Petcané*, vagy pedig elvérzett a szoba padlóján.

dőt szorítanak arcukra és úgy állanak a ház előtt, várva a történendőket. Az udvaron már rögtönzött boncolóasztal várja dr. *Ionescu* Alexandru törvényszéki orvost. Minél közelebb ér az ember a lakáshoz, annál elviselhetetlenebb szag terjed. A szobában szinte kibírhatatlan. *Borzalmas látvány a felforgatott szoba, az összedobált holmival, feldúlt ágyval, a felpuffadt, oszlásnak indult hullával... egy-két percig lehet csak kibírni az ottléte*. Kint vidáman játszadoznak a gverek, ragyogó napfény árasztja el az uccát, a szoba félhomályában pedig szemben áll az ember a halál minden borzalmasságával... gyors lépésekkel távozom a halálházból...

A hulla felboncolása

Pénteken délben megérkezett dr. *Ionescu* Alexandru törvényszéki orvos, aki megejti a boncolást. Utána szellőztetnek, hogy átvizsgálhassák végre a lakást. A csendőrség épületének udvarán pedig négy ember várja csendőri őrizet alatt a legközelebbi órák eseményének kialakulását. És a házakban, az uccákon, a piacon, villamoson, mindenütt *Petca* Floreané tragikus végéről beszélnek és találgatják, ki lehet a gyilkos. Aki most a háttérbe húzódva, rettegve várja, mikor csap le rá a megtorló igazság...

A ghioroc-i rejtély talán nem marad sokáig rejtély...

Marosi Rudolf.

CENTRAL 7¼ és 9¼ órákor

TURANDOT

Nagy Kató, Willy Fritsch, Paul Kemp. Az előadás keretében szenzációs mutatványokkal szerepel Prof. WILLY közismert prágai akrobata.

CORSO 5, 7¼ és 9¼ órákor

Több mint teleség

Charlotte Susa, Paul Hartmann, G. Grünigens. Az előadás keretében szenzációs mutatványokkal szerepel Prof. WILLY közismert prágai akrobata.

SELECT 5, 7¼ és 9¼ órákor

Elejétől végig érdekfeszítő, izgalmas detektív-történet.

Cherlie Chan Párisban

Warner Oland felülmulja önmagát szerepében. Elvezet a Páris kanálisaiban történő alvilági életbe.

HIREK

Ez Japán!

Londonból jelentik: A februári puccs résztvevőinek elítélésével egyidőben az angol lapok érdekes cikkekben számolnak be a japán császárral kapcsolatban. Megírták többek között azt, hogy a császár arcképe soha sem jelenik meg a bélyegeken, mert a császár fényképét a levél postázása alkalmával a bélyegzővel bemocskolhatják és így intézkedés történt, hogy bélyegekre a császár képét sohasem szabad tenni. Felidéztek többek között azt a különös esetet is, ami két évvel ezelőtt történt, amikor is egy vasuti alkalmazott harikirit követett el azért mert téves váltóállítás következtében a császár vonata képerncyi késedelmet szenvedett. A vasuti alkalmazott mintájára már több udvari soffőr is hasonló módon követett el öngyilkosságot azért, mert véletlenül rossz ut irányban haladt és így szegényében vált meg az élettől. Nemrégiben történt, hogy egy egyszerű napszámos embert háromévi börtönre ítélték azért, mert egy utforgalmi balesetnél a japán császárnét megmentette a biztos haláltól, de viszont azért ítélték börtönre, mert csupasz kézzel fogta meg a felséges asszonyt. Igaz, ez csak formalitás volt, a napszámosnak nem kellett a háromévi börtönbüntetést kitöltenie, sőt az udvartól igen nagy pénzdíjazásban is részesült. Ennél furcsább az udvari orvosok helyzete. Az udvari orvos, ha a császár beteg, annak pulzusát csak selyemkesztyűs kézzel foghatja meg. Sok bajt okoz ez különképpen a fogorvosnak, aki ha fogat kell huznia, sokszor a legnagyobb kellemetlenségbe juthat azért, ha véletlenségből csupasz kézzel a császár ajkához érne. De mindennél szörnyűbb az udvari szabó helyzete, aki ha mértéket vesz, nem szabad, hogy a császárhoz hozzáérjen, a mértéket csupán a levegőben veheti fel, ezzel szemben a ruhának jónak kell lennie.

— **FELHŐS IDŐ.** Bucuresti-ből jelentik: A fővárosi időjárásfigyelő intézet a következő időjárásjelölést közli: A légnyomás 2—3 milliméterrel emelkedik, változó felhőzet, helyenkint csapadékkal és az északi vidékeken gyenge szél. A hőmérséklet enyhén csökken.

— **Ötvennégy új bombavető repülőgépet vásárolt a kormány.** Bucuresti-ből jelentik: Caranfil légügyi alminiszter, aki ezidőszere Párisban tartózkodik, nagy megrendelést tett a francia repülőgépgyárakban. Ötvennégy legújabb típusú, Potez-rendszerű bombavető repülőgépet rendelt, a melyekkel felfrissítik a román katonai repülőparkot.

— **A NÉMETEK NAGYGYÜLÉSÉT IS BETILTOTTÁK.** Bucuresti-ből jelentik: A kormány betiltotta a német néppártnak vasárnap Medias-ra összehívott népgyűlését. A német néppárt ellenzéke a románial németek hivatalos pártjának.

— **Elhunyt Mihail volt német kancellár.** Berlinből jelentik: Mihail volt német kancellár 79 éves korában szívinfarkus következtében Saarov fürdőhelyen elhunyt.

— **Újabb kilengések Palesztinában.** Jeruzsálemről jelentik, hogy az utóbbi napokban ismét teljes erővel kiújultak a zsidóellenes mozgalmak. Tel-Aviv-ban ma délelőtt bombát dobta egy csoport iskolásgyermek közé, akik közül 9 megsebesült.

— **Dollfuss-gyászistentisztelet Bucuresti-ben.** Bucuresti-ből jelentik: A Szent József székesegyházban tegnap ünnepélyes gyászistentisztelet volt Dollfuss osztrák kancellár emlékeztére. A gyászistentiszteleten a diplomáciai kar tagjai, a bucuresti-i osztrák kolónia, a polgári és katonai hatóságok fejei vettek részt.

— **Telepéseket toboroznak nálunk Abessziniába.** Bucuresti-ből jelentik: A „Capitala” jelentése szerint olasz ügynökök árasztották el a Balkánt és csábító ajánlatokat tettek, hogy telepéseket toborozzanak Abessziniába. A lap arról is tud, hogy igen sok román család el is fogadta az olasz ügynökök ajánlatát és rövidesen Abessziniába költözik.

— **Új játéktörvény készül.** Bucuresti-ből jelentik: A Gazeta értesülése szerint illetékes helyen új játéktörvény készül, mely elősegíti, hogy néhány fürdőhelyen még e hó folyamán megnyissák a játéktermeket. A lap szerint egyelőre Sinaia, Constanta, Slanicul Moldovei, Băile Herculane, Carmen Sylva és Brasov kerülnek sorra. Szó van azonban arról is, hogy a játékot megveszék helyeken is legfeljebb egy klubban megengedik. A Gazeta értesülése szerint az új rendelkezést rendelet törvény fogja életbeléptetni.

— **Radescu tábornok lép a meggyilkolt Stelescu örökébe.** Bucuresti-ből jelentik: A Cruciade Romanismului párt végrehajtó bizottsága tegnap ülést tartott, amelyen felbontották Stelescu politikai végrendeletét. A végrendelet utasításokat tartalmaz a párt politikai programjának végrehajtására, valamint a pártvezér utódjára vonatkozólag. Elhatározták, hogy Stelescu helyét Radescu nyugalmazott tábornoknak ajánlják fel.

— **Nyolcosztályos liceumokká alakítják át a szakiskolákat.** Bucuresti-ből jelentik: Az új tanév kezdetével a szakiskolák liceumokká alakulnak át, még pedig olyanformán, hogy nyolcosztályos tanintézetekké képezik ki valamennyiüket.

— **Meghalt a ghioroc-i tóból kimentett fiatalember.** Vasárnap izgalmas körülmények között életmentés történt a ghioroc-i tóban, ahol Kaufmann Sándor VII. gimnázista kimentette Tudor Todor 17 éves ghioroc-i legényt. A bravuros életmentés után Tudort többórnyi élesztgetés után tudták csak magához téríteni és a fiatal legény súlyos beteg lett az izgalom következtében. Több szíverősítő injekciót kapott, mindezek dacára azonban az elmúlt éjszaka meghalt. A halálhír a községben nagy részvétet keltett.

Mindenkit el akarnak látni

gázlárccal

Bucuresti-i tudósítónk jelenti: A hadfelszerelési miniszterium gázvédelmi osztálya elhatározta, hogy az ország egész lakosságát olesó, mindenki által beszerezhető gázlárccal látja el. Először a bucuresti-eket szerelik fel, azután a nagyobb, majd a kisebb városokra, végül a falvakra kerül sor.

— **Munkásgyűlés az Astra-gyári sztrájk ügyében.** Az Astra-gyári munkások sztrájkjával kapcsolatosan Popescu Petre munkaügyi vezérfelügyelő pénteken délután újra érintkezésbe lépett a munkások képviselőivel, akikkel megbeszélést folytatott. A tanácskozás során szóba került a gyár igazgatósága által közzétett hirdetmény is, amelyben ez felszólította a munkásokat, hogy hétfőn reggel vegyék fel a munkát. Az újonnan előállott helyzetre való tekintettel a munkások képviselői a további teendők megbeszélése végett gyűlés megtartására kértek engedélyt. Az illetékes hatóságok ehhez a kéréshez hozzájárultak és engedélyt adtak arra, hogy a munkások vasárnap délelőtt kilenc órai kezdettel a Nyári Színházban gyűlést tartsanak. Ezen a gyűlésen csak azok a munkások vehetnek részt, akik magukkal hozzák a gyártól kapott személyazonossági igazolványukat, vagy pedig szervezeti tagsági igazolványukat és ezzel igazolni tudják, hogy valóban az Astra-gyárban dolgoznak.

Legolcsóbban nyaral

MONEASA f ü r d ő n,
KAUFMANN pansióban.

— **A TIMISOARA-I „ILSA” SPORTEGYLET** f. hó 26-án, vasárnap Băile Lipova strandján tervezett vízipóló- és uszóverseny iránt oly nagy érdeklődés nyilvánul meg, hogy erre a napra Timisoara-ról különvonatok szállítják ki a kirándulóközönséget.

Zenebarátok

A HÖLGY: Ah micsoda remekmű Kreutzernek ez a szonátája.

A MŰVÉSZ: Micsoda...? Hát nem Tolstoj írta...?

Titulescu értékes román könyveket vett a londoni főrabbitól

Bucuresti-ből jelentik: Titulescu külügyminiszter értesítette a Román Akadémiát, hogy a londoni főrabbitól, dr. Gaster-től 230 kötet román történelmi munkát vett, Mihail Eminescu idejéből való értékes köteteket.

A Tempo című lap írja meg ezt azzal, hogy Titulescu külügyminiszter felajánlotta a megvett könyveket az Akadémiának. Dr. Gaster londoni főrabbi Sighetul-Marmatiei-ről származott el s a nagy tudású főpapnak olyan értékes könyvtára van, hogy kevés ember dicselkedhetne hasonlóval. A londoni főrabbi szilvesztes néksztart fenn a külügyminiszterrel még londoni követ korából és így sikerült az értékes könyvtár román vonatkozású köteteknek eladására rábírnia a főpapot.

— **ZÜRICH I. ZÁRLAT: Páris 20.22 és egyenye-gyed, London 15.35 és egyenye-gyed, Newyork 306, Milánó 24.10, Amszterdam 207.90, Berlin 123.15, Prága 12.68, Varsó 57.70, Bucuresti 250, Belgrád 700.**

— **Behozhatják fényképezőgépeiket a külföldi turisták.** Bucuresti-ből jelentik: A Nemzeti Turisztikai Hivatal megengedte, hogy az országba jövő külföldi turisták magukkal hozhassák fényképezőgépeiket, különös engedély nélkül, azonban az utlevélbe be kell vezetni a fényképezőgépmárkáját és számát.

Kirándulásra mindennemű KONZERVEKET PAUTU-nál vegyen Városházával szemben. Telefon: 105. 3853

— **A Tornaegyesület felkéri összes tagjait,** hogy a tragikus körülmények között elhunyt Benjunga Géza temetésén a lapokban közölt időben és helyen jelenjenek meg. Gyülekezés 1 órával a temetési időpont előtt a klubhelyiségben.

— **Rendőrségi hírek.** Tokay János, Munteniu-ucca 19. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki egy éjszakai mulatságon zsebéből 1500 lei értékű zseboráját kilopta. — Lucuta Iulian, Stefan cel Mare-tér 12. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik lakásából több ezer lei értékű fehérneműt loptak. — Hancz Sándorné, Surorilor-ucca 16. szám alatti lakostól 1000 lei értékű ruhaneműt és más tárgyakat loptak. A rendőrség a fenti ügyekben vizsgálatot indított.

— **Felhívás a hadirokkantokhoz, özvegyekhez, árvákhoz.** Az arad-i hadirokkantok, özvegyek és árvák, akiknek 1931—1932. évi nyugdíjhátralékuk van, sürgősen jelentkezzenek a városi I. O. V. hivatalban (57. számú szoba) a kölcsönkötvények átvétele végett.

— **Az SCA. július 26-án, vasárnap reggel fél 7-kor történő indulással autókamion-kirándulást rendez a casoala-i menedékházhoz.** Jelentkezni szombat estig lehet Sándor Iván és Társa sorsjegyvirodájában.

— **A has gyakori teltsége, a rekesz erősebb feltelődése, májtájéki fájdalmak, emésztési nehézségek, gyomorbélhurut és sárgaság a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, tüdő vagy szív felé irányuló vértelődések ellensúlyozhatók.** Az orvosok ajánlják.

— **Áramszünetelés.** A villanytelep igazgatósága értesíti a nb. fogyasztóközönséget, hogy nagyobb mérvű javítások miatt f. hó 26-án, vasárnap — kedvező idő esetén — az áramszolgáltatás szünetelni fog reggel 7-től déli 12 óráig: Párneava-ban.

— **Kánikulal Tanácsadó a „Szinházi Élet” új számában.** Mindenkit érdekel az a kánikulai tanácsadó, melyben pszichoanalitikusok, kozmetikus, vendéglős, divattudósító és a pszichiáter elmondják, hogyan kell védekezni a meleg ellen. Sirius is nyilatkozik arról, hogy milyen lesz a nyár hátralévő része. Irodalmi rovat, 64 oldalas rádióműsor, 32 oldalas gyermekújság, kottasláger és kézimunkaiv egészíti ki a 286 oldalas „Szinházi Élet” új számát, melynek ára 20 lei. Előfizetési díj negyedevre 250 lei. Kiadóhivatal: Budapest VII., Erzsébet-körut 7.

— **MA az alatti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

JANKA, Bulevardul Regele Ferdinand.
WEISZ, Piața Avram Iancu.
BERGER, Calea Saguna.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Bizottságot nevezett ki a földművelésügyi miniszter boraink Csehszlovákiában való értékesítésének megszervezése érdekében

Már ez év őszén megrendezik Csehszlovákiában a romániai borok vándorkiállítását — Román vendéglőket nyitnak meg a jelentősebb cseh városokban

A Szőlészeti Szindikátusok Szövetsége București-ben Garoffid volt miniszter elnöke alatt ülést tartott. Az ülésen Arad-ról dr. Ispravníc Sever, az arad-i szőlészeti szindikátus elnöke jelent meg. A napirenden az új szőlővédelmi törvény eddigi eredményeinek megvitatása szerepelt, valamint annak megbeszélése, hogy milyen taktikával folytassák küzdelmüket a szőlőbirtokok a még el nem ért kívánságaik teljesítéséért.

Garoffid elnök beszédében kifejtette, hogy bár a szőlő védelméről szóló törvényt határozottan jó és hasznos elgondolások vezetik, mégis vannak hiányai. Ezért a szőlészeti szindikátusok továbbra is folytatják küzdelmüket a szindikátus által megállapított minimális program kiharcolása érdekében. Ennek egyik lényeges pontja, hogy az ecet és szeszgyártáshoz szükséges bort a szindikátusok szövetsége mellett létesítendő hivatal vásárolja össze és hogy 100 millió leies alapot létesítsenek a direkttermő szőlővel beültetett területek megváltására. Ezenkívül olcsó hitel megszervezését kéri a szőlősgazdák részére.

Az Aradi Közlöny egyik legutóbbi számában megemlékeztünk arról, hogy a román—csehszlovák Kereskedelmi Kamara kezdeményezésére az idén nagyobb mennyiségű romániai bort kívánunk elhelyezni a csehszlovák piacon. Ennek érdekében már meg is történtek az első lépések.

Sassu földművelésügyi miniszter ugyanis a szőlő és bor Csehszlovákiában való értékesítésének megszervezése végett bizottságot nevezett ki,

amely a következő tagokból áll: 1. A kereskedelmi kamarák szövetségének egy kiküldöttje. 2. A bucurești-i Kereskedelmi Kamara megbízottja. 3. A mezőgazdasági kamarák szövetségének megbízottja. 4. A szőlészeti szindikátusok szövetségének képviselője. 5. A nemzeti kiviteli intézet kiküldöttje. 6. A földművelésügyi minisztérium képviselője és 7. A román—csehszlovák kereskedelmi kamara megbízottja.

Ez a bizottság erőteljes propagandát fog kifejteni a romániai szőlő és bor érdekében Csehszlovákiában, még pedig a következőképpen:

a) Már ez év őszén vándorkiállításokat rendez Csehszlovákiában és a kiállításon bemutatja a romániai szőlőgazdaság termékeit; b) Román vendéglőket alapít a jelentősebb cseh városokban; c) Lerakatokat létesít a román borok Csehszlovákiában való nagybani eladása céljából; d) Az állami hatóságok támogatásával erőteljes propagandát fejtenek ki a szőlősgazdák között a borok standardizálása és egységes típusuk megvalósítása érdekében; e) Szövetkezetekbe tömörítik a szőlősgazdákat a kivitel egységes lebonyolítása érdekében.

Nehézségek merültek fel az Olaszországgal való kereskedelmi kapcsolatok felvétele körül

Olaszország csak kompenzációs alapon hajlandó külkereskedelmét lebonyolítani — Előállatot csak az olasz pénzügyminisztérium előzetes engedélye alapján lehet szállítani Olaszországba

A gazdasági köröket élenként foglalkoztatja az Olaszországgal újból felveendő gazdasági kapcsolatok kérdése. Mint már jelentettük, a kereskedelmi miniszter rendelkezése értelmében *mind azok a behozatali engedélyek, amelyeket a szankciók életbeléptetése miatt nem lehetett felhasználni, ismét érvényesek és azok alapján behozatal eszközölhető.* Nagyon sok olyan engedély maradt felhasználatlanul, amely gyapotfonalak és más textilcikkek behozatalára jogosított.

Az importőrök természetesen örömmel vették a kereskedelemügyi minisztérium közleményét és úgy vélték, hogy azonnal megkezdhetik a behozatalt, tekintettel arra, hogy olaszországi clearing-számlánkon jelentős követelésünk van. Azok az importőrök azonban, akik az említett behozatali engedélyeket fel akarták használni, csalódtak, mert *csakhamar közölték velük, hogy Olaszországgal való kereskedelmi kapcsolataink felvétele nem olyan egyszerű, mint hitték, mert Olaszország mindennek előtt új alapokra akarja fektetni a román—olasz fizetési egyezményt.*

Mindezekkel az importőrökkel közölték, hogy az olaszországi gyárak csak abban az esetben hajlandók a megrendeléseknek eleget tenni, ha az itteni importőrök a számla ellenértékét előzetesen erős devizákban eljuttatják hozzájuk.

Illetékes helyről nyert értesítés szerint *az olasz kormány eddig még nem lépett érintkezésbe a román kormánnyal a kereskedelmi kapcsolatok és az új fizetési egyezmény megbeszélése végett.* Addig is azonban, amíg ez megtörténik, az olasz kormány csak kompenzációs üzleteket engedélyez, vagyis kivitt csak akkor engedélyez, ha ugyanolyan értékű behozatal történik és fordítva.

Ami az Olaszországban levő követeléseinket illeti, *Olaszország ezt áruval akarja kifizetni.* Ugyancsak illetékes helyen azt is közölték, hogy akkor, amikor az olasz exportőrök azt kérték, hogy az általuk szállított áru ellenértékét erős devizával fizessék meg, tulajdonképpen azt értették, hogy *a vásárolt áru ellenében árut adjunk.*

Ugyancsak nehézségek merültek fel Olaszországba irányuló előállat kivitelünk körül is, amelyről szintén azt hitték, hogy a szankciók megszűntetése után újból megindul. Olaszország ugyanis *julius elsejei hatállyal új beviteli rendszert lépte-*

tett életbe, amely különbséget tesz szankciós és nem szankciós államok között. A bevételre kerülő árucikkeket három táblázatba sorolták. Az előállatok — a juhok kivételével — az A. táblázatba kerültek és ezeknek bevételét minden egyes esetben előzetesen az olasz pénzügyminisztériumnak kell engedélyeznie. Így tehát nem szállíthatunk előállatot a régi kereskedelmi szerződés és a kontingens-rendszer alapján Olaszországba. A juhokat a C. táblázatba iktatták és ezekből *a múlt évi kivitel 15 százalékát lehet Olaszországba szállítani.*

Az „Aradi Közlöny” rendkívül olcsó társas utazása a szegedi szabadtéri játékokra! Két napi szegedi és 6 napi budapesti tartózkodás 790 Lei résztvételi díjért,

melyben bennfoglaltatik:

1. Utiköltség ARAD—SZEGED—BUDAPEST—SZEGED—ARAD.

2. Vízum.

3. Színházi jegyek az „Ember tragédiája” és a „Bizánc” szabadtéri előadásaira.

Indulás Aradról augusztus 2-án reggel 10 óra 15 perckor. Augusztus 2-án este 9 órakor Szegeden az „Ember tragédiája” szabadtéri előadásának megtekintése.

Érkezés Budapestre augusztus 3-án hajnalban. 6 napi budapesti tartózkodás.

Visszafelé indulás Budapestről augusztus 9-én Szegedre. Este a Bizánc előadásának megtekintése. Indulás haza augusztus 10-én hajnal.

Használja ki ezt a soha vissza nem térő alkalmat!

Jelentkezzen július 25-ig az ARADI KÖZLÖNY utazási osztályánál.

Egyéni utlevél szükséges!

A SZEGEDI SZABADTÉRI JÁTÉKOK SORRENDJE:

Augusztus 1, 2, 4. Az ember tragédiája.

Augusztus 8, 9, 11. Bizánc.

Augusztus 14, 15, 16. János vitéz.

A Gazdasági és Hitelszövetkezetek Uniójának közgyűlése

Ismeretes, hogy az új szövetkezeti törvény külön központokat létesített a szövetkezetek gazdasági kapcsolatainak fejlesztésére és külön az ellenőrzés, irányítás és nevelés céljaira. A kisebb-szebb szövetkezetek külön unióba tömörülhettek, amelynek legfőbb feladata az önellenőrzés megszervezése és elvégzése. Most tartotta közgyűlését a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Uniója Satu-Mare-n. Az Unió részéről dr. Gyárfás Elemér elnök, Gyarmathy Árpád és Dávid Sándor ig. tagok, gr. Bethlen László igazgató, Petrovay Tibor cégvezető és dr. Oberding József jelentek meg a közgyűlésen, amelyen számosan vettek részt a vidék szövetkezeti életének vezetői.

Dr. Gyárfás Elemér elnök megnyitó szavaiban hangsúlyozta a személyes találkozások és megbeszélések fontosságát a szövetkezeti életben. Nagy erőfeszítésekbe került a szövetkezeti törvény megalkotásánál a külön kisebb-szebb szövetkezeti unió felállításának biztosítása, igen fontos tehát, hogy a kisebb-szebb szövetkezetek és az unió kifogástalanul teljesítsék köteleességeiket.

A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után Bethlen László gróf olvasta fel az igazgató-ság jelentését, amely beszámol az Unió múlt évi működéséről. Az év folyamán 18 új szövetkezet lépett az Unió kötelékébe, sikerült elvégezni az összes tagszövetkezeteknek évi egyszeri, törvény által előírt ellenőrzését.

A zárszámadások és az 1936. évi költségvetés elfogadása után a választásokra került a sor, amelynek rendjén az igazgatóságba új tagul dr. Harcsár Géza satumare-i ügyvédet választották be, aki a Hangya Szövetkezetek Uniójának elnöke,

MEGKEZDTEK AZ ÚJ IMPORTENGEDÉLYEK KIADÁSÁT. București-ből jelentik: Hétfőn kezdik meg a harmadik évnegyed importengedélyeinek kiosztását. E célra 3 milliárd 332 millió lei értékű devizát irányoztak elő és remélik, hogy ebből az összegből valamennyi igénylések eleget tehetnek.

Dr. Chorin Ferenc és Fuchs Richard bucurești-i tárgyalásai. Dr. Chorin Ferenc, a Salgótarjáni elnöke és Fuchs Richard, az Urikányi vezérigazgatója az elmúlt napokban București-ben tárgyaltak, ahol résztvettek a Petrosani nagyfontosságú tanácskozásain és ülésein.

Előmentek az első export-gyümölcszállítmányok. București-ből jelentik: A „Tempo” jelenti, hogy Basarabia-ban tegnap rakták be az első külföldre irányuló gyümölcszállítmányt és pedig 12 vaggont Palesztina és 1 vaggont Csehszlovákia részére. Remény van arra, hogy megfelelő módon lehet majd értékesíteni a nagy gyümölcstermést.

Szovjetoroszországban ismét a rubel-pénzrendszert léptették életbe. A szovjet statisztikai hivatala most első ízben tette közzé az év első öt hónapjának külforgalmi adatait az új rubel-árfolyamon. Egy rubel megfelel 0.48 német márkának.

Németország nagyobb mennyiségű román búzát akar vásárolni

Kedvező döntést hozott a Banca Naționala a gabonaexportörök kérelme ügyében

Beavatott helyen úgy tudják, hogy a közeljövőben tanácskozások indulnak meg új román-német kereskedelmi és fizetési egyezmény megkötése érdekében. Ezt elsősorban az a körülmény teszi szükségessé, hogy Németországgal szembeni kereskedelmi mérlegünk erősen passzív, másrészt pedig, hogy Németország az eddiginél jóval nagyobb mennyiségű petróleumot kíván tőlünk vásárolni, viszont a petróleumért csak kismértékben tud nemes devizát adni. Németországnak egyébként az a szándéka, hogy nagyobb mennyiségű búzát is vásároljon tőlünk.

A buza kiviteléről, illetve annak megszerzéséről egyébként Brancovici tanár, a gabonaexportörök szindikátusának elnöke a következő nyilatkozatot adta:

— Nem elegendő az, hogy jó termésünk legyen és hogy a külföld részéről a buza iránt nagy érdeklődés nyilvánuljon meg. Még számos kérdést kell megoldanunk, hogy a buza kivitele a legelőnyösebb körülmények között történjen meg. Ezek közé tartozik elsősorban az a nehézség, ami azáltal állott elő, hogy a buzaértékesítési rendelet feltételei csak július és augusztus hónapokra érvényesek. Július végén vagyunk és az exportörök még mindig nem tudják, hogy szeptemberben és októberben milyen feltételek mellett eszközölhetnek majd szállításokat és hogy milyen kötelezettségeket vállalhatnak. Viszont tudvalevő az is, hogy az exportöröknek hónapokkal előre kell kötésekkel vállalniuk.

A Banca Naționala igazgatótanácsa egyébként legutóbbi ülésén határozatot hozott a buza-exportörök nemrégiben előterjesztett kérelme ügyében. Az igazgatótanács úgy döntött, hogy az exportörök által előre letétbe helyezett devizák ellenértékének 80 százalékát fizeti ki leiben előlegként az eddigi 70 százalék helyett. A kiviteli prémiumnak ugyancsak 80 százalékát fizeti ki előre a Banca Naționala. Nemes valuták letéte esetén 90 százalékos lei-előleget ad a Jegybank és ebben az esetben a kiviteli prémiumnak is 90 százalékát folyósítja az eddigi 70 százalék helyett.

— A japán műselyemgyárakat a saját belső dömpingjük öli meg. A japán műselyemkارتel elhatározta, hogy 5 százalékkal leszállítja a következő harmadik évnegyedben gyárai munkateljesítményét, úgy, hogy csak 65 százalékát használják ki a gyárak kapacitásának. Ettől eltekintve, a műselyemkارتel a japán kormányhoz fordul és kéri annak beavatkozását olyirányban, mely lehetővé teszi a kartelenkivüli gyárak további ártombolását. A japán-indiai kereskedelmi konferencia is aggodalommal tekint a műselyemipar jövője elé, mert számítanak arra, hogy az indiai műselyembevitel kontingensét is leszállítják. Ennek dacára a kartelenkivüli gyárak tovább növelik gyáraiknak kapacitását, úgy, hogy ha nem sikerül őket jobb belátásra bírni, akkor a japán műselyemfonalárak további esésével kell számolniuk.

— Arad-i hetipiacti árak. A mai arad-i hetipiacton az előző napi esős időjárás, valamint a még tartó mezei munkálatok miatt csekély volt a felhozatal. A buza ára a megállapított hivatalos minimális ár körül mozgott. A hetipiacti árak egyébként a következők voltak: Gabonapiact: Buza mázsánként 350—360, tengeri 320—340, árpa 300—320, zab 300—310 lei. — Zöldséghiact: Hagyma kg. 2—3, fokhagyma 5—7, burgonya 2—2.50, csipős zöldpaprika 10 drb. 1, édes zöldpaprika 3—6 drb. 1, savanyukáposzta 8—10, borsó literje 5—6, levesbe való zöldség kötege 1, saláta 2 drb. 1, uborka 100 drb. 18—20, paradicsom kg. 2—3, kékparadicsom drb. 3—6, zöldbab kg. 4—6, csöves tengeri 4 drb. 1 lei. — Gyümölcshiact: Sárgadinnye kg. 3—4, görögdinnye 2—3, cseresznye 8—14, meggy 8—10, kajszin 14—18, barack 60, alma 3—4, körte 3—6, szilva 4—8, hámozott dió 48—50 lei. — Baromhiact: Kóvér liba párja 260—350, sovány liba 100—150, kóvér kacsa 120—180, sovány kacsa 60—70, tyúk 60—90, csirke 25—50, pulyka 160—240, gyöngytyúk 45—65, galamb 10—15 lei. Tojás darabja 1.10—1.20 lei. — Élőállatiact: Szarvasmarha 9—11, borjú 16—18, sertés 16—18 lei kilója élősúlyban. — Takarmányhiact: Széna 110—120, lóhere 130—140, szalma 50—55 lei mázsánként. — Tejtermékei: Tej 3—4, tejjel 25—30 lei literje, vaj 60—70, tehénturó 12—14, juhturó 22—24 lei kilója.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS

lel.

SPORT KÖZLÖNY

Változatlan csapattal startol az Újpest Bécsben

A Középeurópai Kupameccsek során az Újpest csapata a következő változatlan együtessel áll ki az Austria ellen: Hóri—Futó, Sternberg—Seres, Sziucs, Szalay—Pusztay, Vincze, Kállai, Zsengeller, Kocsis. Tartalékként Balog és Jóós utaznak a csapattal. Bécsben hatalmas érdeklődés előzi meg az összecsapást és a jegyelővételből arra következtetnek, hogy 30 ezer néző lesz tanuja a nagy

összezsapásnak.

Prágában ugyancsak nagy az érdeklődés Meazza csapatának vendégjátéka iránt és itt is rekordközönség várható.

Középeurópai Kupa-tippversenyünkre a szelvényeket szombaton délután 4 óráig lehet leadni fiók-, vagy főkiadóhivatalunkban.

Derbi a törpebajnokságban

A kerületi törpebajnokságban vasárnap a Gloria-pályán kettős derbit bonyolítanak le: a Gloria a CAA ellen, az SGA pedig az Unirea ellen meccsel. A harmadik mérkőzésen a Tricolor és a Transilvania mérkőzést, a CAA-pályán pedig az Olimpia-PTT—Hakoah és Titanus—Juventus mérkőzéseket bonyolítják le. A bíródelegálás az alábbi:

Gloria-pálya: 8.30 óra: Gloria törpe—CAA törpe, bíró Polareczky. 9.45 óra: SGA törpe—Unirea törpe, bíró Burdan. 10.45 óra: Tricolor törpe—Transilvania törpe, bíró Kirschner.

CAA-pálya: 7.45 óra: Hakoah törpe—Olimpia-PTT törpe, bíró Oravetz. 8.45 óra: Titanus törpe—Juventus törpe, bíró Ciupuliga.

O A CAA USZÓVERSENYE. Hatalmas számu nevezés érkezett be a CAA nagyszabású uszóversenyére, amely rendkívül érdekesnek ígérkezik. A verseny pontban 10 órakor kezdődik vasárnap délelőtt és a start az SGA klubházánál lesz.

O Döntetlenül játszott a Bocskai Cluj-on. A Bocskai csapata harmadik mérkőzésén Cluj-on, a Victoria ellen 1:1 (1:0) arányban döntetlenül játszott. A debreceniek egyetlen gólját Berecz szerezte.

UJ KÖNYVEK

Thomas Mann: „Mesterek szenvedése és nagysága”. Goethe, Wagner, Cervantes a hősei ennek a könyvnek, Thomas Mann új esszé-kötetének. A mai világirodalom egyik legnagyobb élő mestere ír itten a halott mesterekről, azokról a nagyokról, akiknek nagysága nemcsak a maguk művészetének keretén belül alkotott maradandót, hanem akik az életnek is tanítómesterei lettek. Thomas Mann ragyogó tanulmányai virtuóz tudással és irmitudással bontják szét azokat a szálakat, amelyekből a régi mesterek nagysága szövődött. E tanulmányokon át a legnagyobb szellemek titkos műhelyébe látunk s egyúttal annak a nagy szellemnek műhelyébe is, aki ezeket a pompás esszéket írta. A nagyértékű kötet az Atheneum kiadásában jelent meg és kapható minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj. Kérje az Atheneum-ujdonságok teljes jegyzékét.

Némethi László: „Gyász”. A magyar sajtó egyhangú lelkesedéssel és elismeréssel állapítja meg, hogy évek óta nem jelent meg a magyar irodalomban olyan hatalmas koncepciójú, érdekes és értékes regény, mint Némethi László: „Gyász” című regénye. A kitünő írónak és kritikuskának, aki az új generáció egyik legizmosabb tehetsége, ez az első könyvalakban megjelent regénye. Egészen modern szellemben írt parasztragédia, amelynek középpontjában a sorssújtotta anya áll és amely megrázó ábrázolással egy mai magyar falusi család nehéz életét állítja elénk. A „Gyász” nagy regényben minden érték és kvalitás megvan, amely a regényt egyrészt óriási sikerű szenzációvá tette, másrészt pedig a magyar regényirodalom örök értékei között, annak számára elsőrangú helyet biztosított. Elgondolása, nagyvonalú stílusa, megírása mesteri, a probléma és az emberek erőteljesen, hogy ne mondjuk véresen és verejtékesen lépnek ki a szemünk elé, kitarva előttünk erőteljes jellemüket, izgalmas és keserves lelkiéletüket. Némethi László regénye irodalmi esemény, de egyúttal mély nyomot hagyó, felejthetetlen szociális és lelki élmény. 280 lap, kitünő kiállításban, Franklin-kiadásban 139 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Franklin-ujdonságok és korábbi Franklin-kiadványok jegyzékét.

Kerületi atlétikai bajnokságok Aradon

Az agilis ASTRA rendezésében vasárnap a CAA-sporttelepén bonyolítják le a kerületi ifjúsági atlétikai bajnokságokat. A verseny délelőtt 10 órakor kezdődik, a délutáni küzdelmekre pedig délután 3 órakor kerül sor. Az arad-i atlétagárdán kívül a kerülethez tartozó valamennyi klub képviselteti magát, úgy hogy nagy mezőnyre és szép küzdelmekre van kilátás.

O NYÁRI BIRÓTANFOLYAMOT RENDEZNEK A FUTBALLBIRÓK. A központi bíróbizottság rendelete értelmében valamennyi futballbíró köteles egyszer hetenként szabálymagyarázó ülésen résztvenni. Arad-on ezeket az üléseket minden héten kedden este 7 óráig kezdettel tartják meg a Gloria-sporttelepen levő hivatalos helyiségben. Amennyiben a játékosok ezen az ülésen nem jelennek meg, úgy törlik őket a bírók sorából. Az ülésen minden bíró köteles megjelenni, tekintet nélkül arra, hogy milyen kategóriába tartozik.

O A Gloria transferlistája. A Gloria vezetősége a legutóbbi ülésén hozta nyilvánosságra azoknak a játékosoknak a névsorát, akik átadólístára helyeznek. Eszerint a következő Gloria-játékosok átadók: Faur, Bajthy, Pécskán, Barbu, Tudor Romulus és Ókrós.

A walesi herceg Kelet-Afrikai vadásztúja. A könyv szerzője időközben a világ leghatalmasabb birodalmának királya lett. A Franklin Társulat „Utazások és Kalandok” sorozatában jelent meg A walesi herceg Kelet-Afrikai vadásztúja címmel ez a pompás könyv, amelyhez hasonló — már a szerző személyét is figyelembevéve — alig van a világirodalomban. Baktay Ervin, a kitünő földrajztudós fordította le a művet angolból magyarra, amelynek melléklete a walesi herceg 37 eredeti fényképfelvétele és az utleírás térképe. A világ legérdekesebb és legkalandosabb helyein vezet át ez az utazási könyv, amelynek úgy megírása, mint hatalmas képmelléklete érdekes és értékes. A vaskos kötet a Franklin Társulat kitünő kiállításában 112 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Franklin-ujdonságok jegyzékét Lepagenál.

A Fekete tenger mellett legszébb a nyaralás.

Az Organizația Română de Turism S.A.

O. R. T.

nagyszerű fekvésű, modern villáiban 200 szoba, teljes pensió, elsőrendű bőséges étkezés, román, magyar, német személyzet, abszolút olcsó propaganda árak.

EFORIA-n és GARMEN-SYLVA-n,
a Fekete tenger legszebb helyein.

Ragyogó napsütés. Gyönyörű strand. Isteni levegő. Összes felvilágosítások, jelentkezések, lekötések azonnali elintézésével

az Organizația Română de Turism S.A.
képviselőténél

K ü n s t l e r
Utazási Irodában, Arad
Bulv. Reg. Maria 24. Telefon, 86.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

Legújabb jelentéseink:

Letartóztatások a budapesti palota-katasztrófa miatt

Ötvennégy vagon törmelékét hordtak el eddig

Budapestről jelentik: A leomlott épület előtt fából tornyot létesítettek a levegőben lógó tetőszerkezet megtámasztására. Ma este hordták el az ötvennegyedik vagon törmelékét és még 20-30 vagonnyi törmelék hever az uccán. Dr. HAL-

MOS Istvánt, az Ingatlanbank igazgatóját és dr. ENYEDI Béla mérnököt gondatlanságból okozott emberölés vádjával ma este letartóztatták, míg a többi gyanúsítottat szabadon engedték.

5000 főnyi új hadosztályt vetett a harcba a spanyol kormány

Angol alattvalókat gyilkoltak le Madridban

Madridból jelentik: Ma délután 3000 főnyi fascistaellenes hadosztály elindult Saragossa felé. Egy másik ilyen, 2000 főnyi hadosztályt Arragona környékén toboroztak, egy harmadik létesítése most van folyamatban. A három hadosztály előtt repülőgépek haladnak majd. A Havas-iroda értesülése szerint amikor a kor-

mánycsapatok San-Sebastiant elfoglalták és behatoltak a Maria Christina-szállóba, a felkelők egyik támaszpontjába, 27 felkelőt találtak holtan, akiknek nagyrésze valószínűleg öngyilkos lett, hogy ne kerüljön a kormánycsapatok kezébe. A kormány páncélvonatot létesített, amelynek elején és végén is mozdony

van és amely az iruni pályaudvarról kiindulva támogatja a kormánycsapatokat.

Hir szerint egy angol alattvalót, aki autón amerikaiakat szállított az amerikai nagykövetségre, megölték. Az autón, amelyen amerikai zászló lengett, teljesen elégett.

A lázadó hadsereg vezérei hir szerint kérték az olasz és német kormányokat, hogy hassanak oda Washingtonban is, hogy a három nagyhatalom közösen járjon el a spanyol hadihajókkal szemben. A spanyol hajókat, amelyeket legénységük vezet, a spanyol lázadók kalózkodnak tekintik. A kormány repülőgépei ma a Majorcaszigeti Almorara röpcédulákat dobtak, amelyben bejelentik, hogy ha a felkelők nem adják meg magukat, úgy 24 órán belül bombázni fogják a várost.

Tizenötévi kényszermunkára ítélték a jugoszláviai miniszterelnök képviselő-merényletét

Belgrádból jelentik: Az államvédelmi törvényszék ma délután hirdetett ítéletet ARNAUTOVICS képviselő bünygyében, aki a képviselőház ülésén merényletet kísérelt meg SZTOJADINOVICS miniszterelnök ellen. A törvényszék Arnautovicsot 15 évi kényszermunkára s jogvesztésre ítélte, TRDICS képviselőt 4 évi, SZTOJADINOVICS Dragisát 5 évi kényszermunkára, MILOVANOVICSOT másfél évre és jogvesztésre, NENADOVICS, VUKINOVICS és UROSEVICS vádlottakat felmentették.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lej.** Minden további ára 10 szóig csupán **20 lej.** :: szó 2 lej. ::

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 151. Főkiadóhivatal: Bulevardul Regele Ferdinand 4.

ALKALMAZÁS

Mindenes szobalányt augusztus 1-re keresek. Dr. Nemeth, Str. Eminescu 17. 3339

Vas- és vegyeskereskedő-szolgálatot azonnali belépésre keresek. Ajánlatokat bizonyítvánnyal „1300” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 3337

Szakácsnő, szobalány augusztus 1-re jó bizonyítvánnyal uri házhoz keresetnek. Cim a kiadóban.

FOZNI tudó erkölcsös és szorgalmas mindenest keresek augusztus 1-re 2 tagu családnak. Cim a kiadóba. 3318

Fiatalasszony gyermek mellett állást vállalna és a háztartásban is segítene. Esetleg vidékre is mennék. Cimeket a kiadóba kérek. 3358

Perfekt szakácsnőt keresek augusztus 1-re. Korais Zsigáné Str. Pop Cicio 6-8. szám. 3357

ÉKÁS

Kettő kétszobás emeleti uccai ul luxusszobák, összes mellékkeliségekkel augusztus 1-re kiadó. Bővebbet: Reusz, Bul. Reg. Ferdinand 33. Telefon 141. 3343

Diszkrét különbejáratu, szép uccai bu-torozott szoba központban kiadó. Cim a kiadóban. 3351

Négy szobából álló különbejáratu lakások, 2 fürdőszobával, ugyanott bu-oro-zott szobák kiadók. Str. Cicio Pop 1. sz. I. emelet. 3350

Kiadó a főtéren ké szép, egymásba nyíló szoba, külön bejárattal. Irodának is nagyon alkalmas. Cim a kiadóhivatalban.

Két szoba konyhás, fürdőszobás lakást keresek a város központjában, esetleg kisebb magánházat bérebevennék. Cimeket a kiadóba kérek.

KÖLÖNFÉLÉK

Beraktározási raktárban legmegbízhatóbban beraktározhatók lakberendezések, pénz előzet is kapható. — Olcsón eladó egy üvegfal, egy hálószoba, székek, vaságyak és egy 3-as fehér garderozszek-rérv. Str. Moise Nicoară 9-11. sz. 3354

Rádióműsor

— Romániai időszámitás. —

SZOMBAT, JULIUS 25.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, hírek, gramofonlemez. háztartási tanácsok. 13.30-13.40: Időjelzés, vizá-lás, kulturális közlemények, sport. 13.40: Vegyes zene gramofonlemeze-ken. 14.15: Hírek. 14.30: Szórakozta-tó zene. 15.00: Utolsó hírek. 19.00:

Időjelzés, időjárás. 19.03: A Sibiceanu zenekar könnyű zenéje énekszámokkal. 20.15: Rádiógyetem. Dr. D. Vasiliu előadása. 20.35: Zene- és ének számok filmekből és operettekből. 21.00: Pátrascu Emil mérnök műszaki előadása. 21.15: A Corologos-jazz tánczenéje, énekszámokkal. 22.30: Hírek, sport. 22.45: Jazz-zene közvetítése a „Lafayette” cukrászdából. 23.15: Box-mérkőzés közvetítése. 23.45: Hírek a külföld számára. 23.55: Utolsó hírek.

Budapest I. 7.45: Torna Utána: Hang-lemez. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Somlay Károly elbeszéléseiből. (Felolvasás.) 11.45: Felolvasás. 13: Déli harangszó. 13.05: Katonazene. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Hanglemez. 15.40: Hírek, érend. 17.15: Harsányi Gizi mesél. 17.45: Pontos időjelzés, hírek. 18: Thury Lajos elbeszélése. 18.30: Mikrofónnal a ligeti Vurstliban (Viaszlemezfelvétel.) 19.45: Schwalb Miklós zongorázik. 19.00: Harsányi Grete csevegése. 20.50: Kik szerepelnek most a mikrofon előtt? (A Rádió élet rejtvény-estje.) 21.25: Kövály Gyula vidám estje. 22.30: Hírek. 22.50: Rácz Zsiga és cigányzenekara muzsikál. Közben 23.10: Időjárásjelentés. 23.45: A rádió szalonzenekara. 1.05: Hírek.

Budapest II. 18-18.25: Hanglemez. 19.45-20.15: Mezőgazdasági félóra. 20.20-20.45: Vidák József és cigányzenekara. 21.05-21.20: Hírek. 21.25-22.20: A Smiling Boys-jazz-zenekar műsora.

Bécs. 8.25-9: Lemezek. 11.50: Lemezek. 14.10: Brahms: II. szimfónia. 15: Beethoven: Kreutzer szonáta. 18: Lemezek. 20.10: Beethoven: Eroica, szimf. 21: Gyászünnepe Delfines második halotti napján. 21.45: Bécsi kamarazenekar. 0.45-2: Lemezek.

Belgrád. 13: Rádiózenekar. 18.20: Missocho zongoraművész játék. 19: Nép-dalok. 19.30: Lemezek. 20.50: Nép-dalok. 21.45: Mascagni: Parasztszület, opera Milanoból. 23.20: Vendég-lői zene. 24-0.30: Tánclemezek.

Deutschlandsender. 7-9: Könnyű zene. 17: Táncczene. 19: Straesser: B-dur zongorahármas. 19.30: Fuvószene. 20: Nép-dalok és néptáncok. 23.30: Táncczene. 1: Szórakoztató zene.

Milano. 20: Vegyes zene. 20.20: Hírek idegen nyelveken. 21.45: Persico: Morinita, egyfelvonásos opera. Utána: Mascagni: Parasztszület, opera.

Pozsony. 11.10: Magyar hírek. 15: Német és magyar hírek. 15.15-15.30: Lemezek. 19: Magyar műsor.

VASÁRNAP, JULIUS 26.

Bucuresti. 7.30: Reggeli műsor. 11.30:

Harangszó. Egyházi beszéd. 11.50: Egyházi ének lemezen. 11.55: Egyházi előadás. 12.10: Karének. 12.40: Marcu-zenekar. 13.25: Sport. 13.43: Marcu-zenekar. 14.15: Hírek. 14.50: Marcu-zenekar. 15: Gazdáknak. 16: Matache-zenekar. 16.45: Gazdáknak. 19: Alkalmi csevegés. 19.15: Kok-táncczenekar. 20: Felolvasás. 21.05: Hangjáték. 22.30: Hírek. 22.40: Sport. 22.55: Kis rádiózenekar. Stelzi: Induló. Translateur: A tavasz varázsa. Rust: Két régi tánc. Momaert: Mignonette. Bayer: A babatündér, egy-veleg. Becce: Román. Blon: Keleti ünnepi menet. Dvorzsák: Róka. Cahiret: A kötél-táncos. Langsfelder. Fox. 24: Hírek.

Budapest I. 10.30: Hírek. 11-12.10: Róm. kath. istentisztelet. 12.15-13.15: Evangélikus istentisztelet. 13.20: Pontos időjelzés. 13.30: A rádió szalonzenekara. 14.50: Hanglemez. 15.20: „Mit láttam a berlini olimpiai faluban?” Pluhár István beszámolója előzetes berlini utjáról. 16.50: Jazz-számok. 17.30: „Liszt Ferenc”. 18: Utry Anna magyar nótákat énekel. 19: Bibó Lajos elbeszélése. 19.30: Budapesti Hangversenyzenekar. — 20.40: Ürmössy Anikó és Gellért Lajos Kosztolányi Dezső műveiből ad elő 21.25: Salgó Sándor hegedül. 22: Hírek, sporteredmények. 22.30: Jazz-zene. 23.20: Az 1. honvédegyalozozred zenekara. Éjjel 1.05: Hírek.

Budapest II. 12-13: Hanglemez. 16-16.45: „Pillanatképek a magyar rádió műsorából” (Viaszlemezfelvétel) 17.30-17.55: Rachmaninov: „Holtak szíve” — szimfónikus költemény. 18.30-18.55: „A magyar dráma a Nemzeti Színház megnyitására”. 20.50-21.00: Salmá József énekel. 21.25-21.50: Hírek, sporteredmények. 21.55-22.45: Cigányzené.

Belgrád. 7-8.30: Reggeli műsor. 12: Lemezek. 13: Rádiózenekar. 14.15: Nép-dalok. 20.50: Lemezek. 21: Vidám est. 23.15: Vendég-lői zene. 21.50: Tánclemezek.

Bécs. 9: Ébresztő. Jelmondat. Hírek. Torna. 17.05: Schumann: F-dur vonónégyes. 18.50: Rádiózenekar Coty soprán és Linden tenorral. 20.30: Egy gramofon emlékei, csevegés lemezekkel. 21.35: I. hangverseny a salzburgi székesegyházból. 0.10-2: Jazz.

Berlin. 16: Ismeretlen külföldi operák lemezei. 19: „Lindreggi-ländler zongorára. 21: Frankfurt nagy rádiózenekara Arrau zongoraművésszel. 23.30-2: Könnyű- és tánczene szopránzó-lóval és énekegyüttessel.

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelo otthon! Polgári árak! Táviratcim: „HUNGARIOTEL”.